

MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE

DEVA - 330005, Bd. 1 Decembrie, nr. 39, jud. Hunedoara
Telefon 0254 216 750, 0371 358 095; Fax 0254 212 200
muzeucdr.deva@gmail.com
www.mcdr.ro euromuse.net

C.I.F. 4521460

Nr. 8873 din 11.12.2018

RAPORT DE ACTIVITATE AL MUZEULUI CIVILIZAȚIEI DACICE ȘI ROMANE 2018

Prin întreaga sa activitate desfășurată pe parcursul anului 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a urmărit promovarea patrimoniului istoric național și județean, a valorilor cultural-artistice ale arealului hunedorean, la nivel intern și internațional, prin organizarea de expoziții și derularea de proiecte, prin colaborarea cu instituții similare, asociații, ONG-uri, universități, școli ș.a. pentru diverse activități cultural-științifice, artistice și educative. În strânsă legătură cu poziția pe care o ocupă, fiind una din instituțiile muzeale cu vechime din Transilvania și din țară, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a desfășurat, în permanență, prin specialiștii săi, o susținută și amplă activitate de cercetare, concretizată prin publicarea de cărți, studii, articole, materiale publicitare, o intensă activitate de conservare, restaurare, protejare, valorificare și îmbogățire a propriului patrimoniu material, prin piesele descoperite în urma săpăturilor arheologice, prin donații sau recuperări ale unor bunuri patrimoniale.

Caracterul special al anului 2018, anul Celebrării Centenarului Marii Uniri de la 1918, a fost subliniat prin multitudinea de activități desfășurate în cadrul unui Program bine definit, urmărit și respectat în detaliu de către întreaga echipă a MCDR, de la cea managerială la cea a specialiștilor.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, având caracter regional, își desfășoară activitatea și în cadrul secțiilor din teritoriu prin Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie din Brad, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Orăștie, Muzeul Memorial „Aurel Vlaicu”, Casa - Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

Pentru a îndeplini misiunea muzeului și a-și atinge scopurile propuse în perioada de referință, politica managerială a Muzeului Civilizației Dacice și Romane a urmărit în detaliu dezvoltarea unei culturi organizaționale bazată pe o comunicare eficientă atât în interiorul instituției, cât și în exteriorul acesteia. Alte direcții urmărite de echipa managerială a muzeului împreună cu specialiștii muzeului au fost cele care au privit îmbunătățirea parametrilor de calitate a tuturor activităților instituției, diversificarea eficientă a produselor culturale și publicitare oferite publicului vizitator, promovarea instituției prin toate modalitățile și căile de publicitate, dezvoltarea continuă a relațiilor comunitare și inter-instituționale, protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului propriu în vederea punerii lui în valoare.

Intervalul **1 ianuarie 2018 – 15 noiembrie 2018** a reprezentat o perioadă de dezvoltare a activităților muzeale, în primul rând printr-o serie de activități expoziționale, organizate și promovate de specialiștii muzeului, precum și prin inițierea și continuarea, de către specialiști, a unor programe și proiecte culturale, menite să îmbogățească patrimoniul cultural deținut, dar și să educe publicul în spiritul respectului și al aprecierii valorilor culturale hunedorene și naționale.

În anul 2018 MCDR, cercetarea științifică a constituit o componentă esențială a activității muzeale, în sensul că, specialiștii muzeului au avut în planul de lucru diverse teme de cercetare, majoritatea valorificate sub formă de comunicări științifice, articole, studii și cărți.

Astfel specialiștii muzeului, au participat la conferințe și simpozioane naționale și la internaționale, susținând peste 80 de comunicări, pe diverse teme și în funcție de profilul fiecărei manifestări în parte. La aceste manifestări au participat specialiștii tuturor secțiilor muzeului, secții ale aparatului de specialitate: Secția de Arheologie, Secția de Istorie și Artă, Secția de Restaurare și Conservare, Secția de Arheologie Sarmizegetusa, Secția de Etnografie Orăștie, Secția de Evidență a Patrimoniului, Secția de Marketing și Relații cu Publicul.

Au publicate lucrări științifice și articole, la care se adaugă rapoartele arheologice de săpătură. O parte din aceste articole au fost publicate în reviste de specialitate sau de mediatizare din străinătate sau cu răspândire internațională.

În cursul anului 2018, rezultatele muncii unui colectiv bine pregătit, determinat și organizat s-au concretizat prin obținerea din partea Ministerului Culturii și Identității Naționale a **reacreditării** Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva. În conformitate cu Criteriile și Normele de acreditare a muzeelor și colecțiilor publice, **reacreditarea instituției s-a făcut prin Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2560 din 13 iulie 2018**, în baza Hotărârii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor nr. 3854 din 26 iunie 2018. Precizăm faptul că la nivel național există la ora actuală un număr de 96 de instituții muzeale sau colecții publice acreditate, dintr-un total de aproximativ 800.

Printre cerințele necesare acreditării se numără existența condițiilor optime de păstrare și conservare a colecțiilor, existența unor servicii de calitate oferite publicului, funcționarea pe baza unor planuri de management și îndeplinirea tuturor cerințelor legale, urbanistice și de securitate.

De asemenea, în cursul anului 2018 au mai avut loc și alte evenimente prin care se atestă valoarea activităților și a proiectelor în care sunt implicați mai mulți dintre angajații Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

Astfel, **în perioada 17-19 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane**, alături de celelalte instituții partenere în cadrul Proiectului Complex (RO-CHER) contractat de către Agenția Spațială Română, **a participat la cea de-a X-a ediție a Salonului European de Inventică EUROINVENT** (European Exhibition of Creativity and Innovation), eveniment care s-a desfășurat la Palatul Culturii din Iași, unde a reușit să obțină **Medalia de argint a Salonului**.

Diploma a fost acordată Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural”.

În perioada **13-15 iunie 2018**, cu același proiect **Muzeul Civilizației Dacice și Romane**, alături de celelalte instituții partenere în cadrul Proiectului Complex (RO-CHER) contractat de către Agenția Spațială Română, **a participat la cea de-a III-a ediție a Salonul Internațional de Inventii și Inovații „Traian Vuia”**, unde a obținut **Medalia de aur a Salonului**. Evenimentul s-a desfășurat la Casa Tineretului din Timișoara, fiind organizat de către Societatea Inventatorilor din Banat.

Diploma și medalia au fost acordate Proiectului component nr. 2 din cadrul RO-CHER, „Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltare de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural”.

Activitățile desfășurate de specialiștii instituției muzeale cunosc o mare diversitate, fiind atât de natură științifică și de cercetare, cât și expozițională, cultural-educativă, evidență, conservare și restaurare. Tipurile de activități s-au concretizat în evenimente destinate atât specialiștilor, cum ar fi simpozioanele și conferințele științifice, cât și publicului larg în cadrul expozițiilor, festivalurilor, concertelor, evenimentelor culturale etc.

În acest sens, activitatea muzeului s-a desfășurat pe următoarele axe:

I. PROTOCOALE DE COLABORARE:

În derularea programelor și proiectelor culturale, pe parcursul anului 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a desfășurat diverse colaborări ce au avut la bază protocolul sau acordul de colaborare, încheiat fie punctual, pentru o anumită activitate, fie anual sau multianual, precum și parteneriate educaționale cu unitățile de învățământ, fiind încheiate 168 de astfel de documente.

II. PROIECTE CU FONDURI NERAMBURSABILE EUROPENE ȘI GUVERNAMENTALE:

Alături de proiectele cultural-educative desfășurate cu partenerii externi, muzeul a participat și la diverse proiecte cu fonduri nerambursabile:

1. Proiectul Ruta Împăraților Romani care face parte din proiectul mai larg Rute culturale în zona inferioară și de mijloc a Dunării, proiect aprobat în cadrul cererii de proiecte a Comisiei Europene (23/G/ENT/CIP/11/B/N02S008) „Trans-national cooperation projects on European Cultural Routes” și care are ca obiectiv principal diversificarea ofertei turistice europene și creșterea vizibilității zonei Dunării inferioare și de mijloc ca o destinație atractivă și durabilă, prin dezvoltarea unei rute culturale în Bulgaria, Croația, România și Serbia. În 2015, Ruta Împăraților Romani, alături de Ruta dunăreană a vinului, din care fac parte 12 regiuni viticole, a fost certificată ca și rută culturală europeană a Consiliului Europei. Colaborarea între partenerii proiectului a continuat și în 2018.

2. Proiectul Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei, finanțat prin Mecanismul financiar SEE 2009-2014, linia de proiecte PA16/RO12 „Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural”, al cărui partener este și Muzeul Civilizației Dacice și Romane. Obiectivul principal al proiectului este promovarea patrimoniului UNESCO prin scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor și monumentelor dacice din Munții Orăștiei, iar printre obiectivele specifice se numără digitizarea a 500 de artefacte, reconstituirea virtuală a unor edificii dacice, realizarea unui muzeu virtual on-line 3D dedicat civilizației dacice din Munții Orăștiei, realizarea unui catalog care să cuprindă produsele culturale dezvoltate în cadrul proiectului. Prin acest proiect a fost achiziționată aparatură în sumă de 655.000 lei. În anul 2016 acest proiect a fost finalizat, sens în care au fost amenajate și dotate cu mobilier expozițional un spațiu expozițional multimedia, constituit din trei încăperi, capabil să găzduiască expoziții mixte (real și virtual), în cadrul muzeelor partenere din proiect. Acest proiect are o sustenabilitate pe o perioadă de 5 ani, sens în care se va derula până în anul 2021.

3. Proiectul complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc (RO-CHER).

Proiectul este finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării. Finanțarea este nerambursabilă și nu impune o contribuție financiară proprie a partenerului. Pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane finanțarea este în cuantum de 500.000 lei.

Parteneri: Agenția Spațială ROSA, ICECHIM București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București.

Perioada de implementare a proiectului este 2018 – 2020.

Activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane se regăsesc în subproiectele componente din cadrul proiectului complex, respectiv:

- **Subproiect 1** – „Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale”. Crearea unui serviciu pilot pentru evaluarea și monitorizarea permanentă a stării de conservare a obiectivelor din patrimoniul cultural românesc, inclusiv UNESCO. Participarea în acest proiect implică din partea Muzeului Civilizației Dacice și Romane asigurarea suportului pentru identificarea problemelor cu care se confruntă patrimoniul național, evaluarea produselor generate prin intermediul tehnologiilor satelitare, etc.

- **Subproiect 2** – Nanotehnologia – abordare inovativă cu dezvoltarea de materiale și tehnici pentru salvagardarea patrimoniului cultural. Fiind un proiect de aplicare a unor tehnologii avansate, activitățile ce revin Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt de confirmare și testare a materialelor propuse, pe artefacte simulate în condiții de laborator.

- **Subproiect 4** – „Promovarea patrimoniului cultural folosind tehnologii actuale de reconstrucție digitală”. Proiectul este de promovare a patrimoniului cultural iar activitățile ce revin Muzeului Civilizației

Dacice și Romane sunt de promovare, participare la workshop-uri și manifestații organizate de Consorțiu, eventual de găzduire și organizare a unora dintre ele.

4. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Ardeu – „Cetățuie”, com. Balșa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2015 – 2020, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

5. Proiect de cercetare arheologică sistematică a sitului arheologic Micia, com. Vețel, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2017 – 2019, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

6. Proiect de cercetare arheologică sistematică Cetățile dacice din Munții Orăștiei (Sarmizegetusa Regia) perioada de derulare 2017 – 2020, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat în anii 2017 și 2018 de către Consiliul Județean Hunedoara prin Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

7. Proiect de cercetare arheologică sistematică situl arheologic prioritar Ulpia Traiana Sarmizegetusa, com. Sarmizegetusa, jud. Hunedoara, perioada de derulare 2016 – 2021, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale și cofinanțat în anii 2017 și 2018 de către Consiliul Județean Hunedoara prin Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

8. Proiect de cercetare arheologică sistematică Uroi – Măgura Uroiului, perioada de derulare 2015 – 2020, finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

9. Proiect de cercetare arheologică sistematică în comuna Rapoltu Mare, județul Hunedoara, perioada de derulare 2013 – 2018.

10. Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” în municipiul Orăștie, Poarta de intrare către Cetățile Dacice, județul Hunedoara.

Scopul realizării proiectului constă în conectarea celor două capitale dacice și romane prin intermediul acestui spațiu expozițional. Comasarea patrimoniului cultural imobil al Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie cu patrimoniul arheologic descoperit în ultimii 50 de ani în cadrul sitului arheologic Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia și punerea în valoare expozițională la nivelul standardelor sec. XXI. De asemenea în viitorul spațiu expozițional vor fi organizate depozite pentru păstrare a materialului arheologic.

Realizarea acestui proiect va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile a comunității locale:

- Dezvoltarea turismului cultural în context european, dezvoltarea durabilă în zona Orăștiei;
- Realizarea unor expoziții cu artefacte aparținând civilizației dacice;
- Creșterea interesului pentru cultura și civilizația antică;
- Integrarea acestui muzeu în zona istorică cu vestigii de epocă medievală din municipiul Orăștie.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului Județean Hunedoara nr.46/2018, s-a aprobat preluarea imobilului „Spital Orăștie” din domeniul public al Municipiului Orăștie în domeniul public al județului Hunedoara, în vederea reabilitării și modernizării pentru a corespunde noii destinații de sediu pentru Muzeul Civilizației Dacice Orăștie – secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Proiectul „Realizarea Muzeului Civilizației Dacice” este finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 13, iar implementarea acestuia se va realiza în parteneriat de către Consiliul Județean Hunedoara și Consiliul Local al Municipiului Orăștie.

11. Proiectul E-cultura

Obiectivul general al proiectului urmărește eficientizarea serviciilor publice urmărite de către Ministerul Culturii și Identității Naționale prin valorificarea potențialului IT &C în procesul de digitizare a patrimoniul cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg.

Proiectul are două componente principale:

Realizarea platformei culturalia.ro

Digitalizarea patrimoniului mobil.

Proiectul implică 29 de instituții din România (19 muzee, 5 biblioteci, Arhiva Națională de filme, Societatea Română de televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, Institutul Național al Patrimoniului și vizează următoarele rezultate:

- 550000 resurse digitalizate și expuse în Biblioteca Digitală a României;
- Platformă informatică de tip bibliotecă digitală și catalog partajat (culturalia.ro)
- 200000 de resurse culturale digitalizate și furnizate către Europeana, biblioteca digitală europeană (europeana.eu)

Participarea MCDR în cadrul acestui proiect constă în digitizarea de către 5 specialiști MCDR, a 1500 obiecte de patrimoniu mobil, aflate în gestiunea Muzeului.

III. ACTIVITĂȚI DE CERCETARE, PROTEJARE, VALORIFICARE ȘI POPULARIZARE A PATRIMONIULUI MUZEAL.

III.1.1. ACTIVITATEA DE CERCETARE ARHEOLOGICĂ:

SECȚIA DE ARHEOLOGIE-DEVA

În ceea ce privește cercetarea arheologică, realizată de către Secția de Arheologie a MCDR, cea mai mare pondere a avut-o domeniul arheologiei preventive, specialiștii arheologi ai instituției onorând toate solicitările venite din partea unor firme sau persoane fizice. În perioada 01.01.2018 – 15.11.2018, a fost întocmită documentații pentru rapoarte de evaluare teoretică, proiecte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, supravegheri și cercetări arheologice preventive finalizate prin rapoarte de supraveghere, rapoarte de evaluare teren (diagnostic arheologic) sau cercetare arheologică preventivă.

Specialiștii arheologi din cadrul Secției arheologie au desfășurat o serie de activități de specialitate desfășurate atât în cadrul muzeului, cât și în colaborare cu alte instituții de profil sau parteneri din alte domenii. Aceste activități s-au desfășurat în limitele conferite de profilul secției, dar au acoperit toate funcțiile proprii instituției muzeale: cercetare și valorificare științifică, salvare, conservare și popularizare patrimoniului istoric.

În ceea ce privește cercetarea arheologică, cea mai mare pondere a avut-o domeniul arheologiei preventive, arheologii răspunzând tuturor solicitărilor venite din partea unor instituții, firme sau persoane fizice. În cursul anului 2018 specialiștii arheologi au realizat numeroase rapoarte de evaluare teoretică, proiecte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, supravegheri și cercetări arheologice preventive finalizate prin rapoarte de supraveghere sau cercetare arheologică preventivă. Veniturile aduse muzeului din activitatea de arheologie preventivă se cifrează la suma de 169.229,88 lei.

În paralel cu aceste activități de arheologie preventivă, au fost continuate și câteva dintre proiectele arheologice de cercetare sistematică demarate anterior, susținute de către colective din cadrul secției sau colective alcătuite în colaborare cu alte instituții din țară: Grădiștea de Munte, Ardeu, Rapoltu Mare, Uroi.

Atât în cadrul proiectelor de arheologie preventivă, cât și ca parte a cercetării științifice cuprinsă în planurile anuale de cercetare individuală, personalul secției a efectuat cercetări de teren (periegheze) în localități din județul Hunedoara.

De asemenea, cercetarea arheologică a fost completată prin documentare la arhive și biblioteci din cadrul unor instituții de specialitate: Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca etc.

Rezultatele cercetării arheologice au fost valorificate prin publicarea unor articole și studii în reviste de specialitate și prin organizarea sau participarea la diverse sesiuni, simpozioane științifice și colocvii. De asemenea, în cursul anului 2018 personalul de specialitate al secției a fost printre organizatorii sau participanții la o serie de manifestări științifice naționale și internaționale: simpozioane științifice, colocvii, mese rotunde etc.

Membrii Serviciului Arheologie au organizat sau au participat la o serie activități care au avut ca scop protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului arheologic. S-a continuat prelucrarea științifică a materialului arheologic descoperit în campaniile din anii precedenți pe diverse șantiere arheologice. În urma cercetărilor preventive sau sistematice colecțiile muzeului s-au îmbogățit cu numeroase artefacte: piese din ceramică, metal (fier, bronz), monede, din diferite perioade istorice.

Arheologii au participat și la acțiuni de popularizare a patrimoniului arheologic precum ghidaje, realizarea de materiale promoționale și activități de pedagogie muzeală.

Printre activitățile specifice realizate de membrii secției se numără și participarea la ședințele Consiliului Științific din cadrul MCDR Deva sau ședințele colectivului de redacție al anuarului MCDR, revista Sargetia.

Activitatea de cercetare în teren a constat în :

Cercetări arheologice de teren pentru verificarea informațiilor arheologice vechi sau delimitarea de noi situri arheologice (**periegheze**), în:

- Rapoltu Mare, comuna Rapoltu Mare, Județul Hunedoara, Grădiștea de Munte, punctele *Dealul Șesuri*, *Platoul Vârtoape – Sub Cununi – Cornul Petrii*, *Fața Cetii*, *Vârful lui Hulpe*, *Dealul Muncel*, *Fețele Albe*, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, Hărțăgani, com. Băița, jud. Hunedoara, Chergheș, com. Cârjiți, jud. Hunedoara, Rădulești, com. Dobra, jud. Hunedoara;

Cercetări arheologice sistematice, pe diverse șantiere arheologice ale MCDR sau în colaborare cu alte instituții, după cum urmează:

- Rapoltu Mare – *La Vie*, județul Hunedoara- cercetarea arheologică a vilei romane și a nivelurilor preistorice; Grădiștea de Munte– *Sarmizegetusa Regia*, jud. Hunedoara (Instituții partenere: Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei.Unip, comuna Sacoșu Turcesc, jud. Timiș); Ardeu, com. Balșa, jud. Hunedoara, Vețel – *Micia*, comuna Vețel, jud. Hunedoara, Uroi - *Măgura Uroiului*, oraș Simeria, jud. Hunedoara.

Cercetări arheologice preventive, potrivit legislației în vigoare privind salvarea și protejarea patrimoniului istoric:

- **25 de diagnostice arheologice**, evaluare teoretică și de teren, pe teritoriul județului Hunedoara;**12 proiecte de diagnostice arheologice intrusive** (sondaje arheologice), pe teritoriul județului Hunedoara; **5 proiecte de supraveghere arheologică**, pe teritoriul județului Hunedoara; **5 proiecte de șantiere arheologice cu caracter preventiv**: Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, localitatea Grădiștea de Munte, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara, Alunu, com. Boșorod, jud. Hunedoara, Vețel - *Micia* - Necropola de Vest, Vețel, jud. Hunedoara, Vețel - *Micia* - Necropola de Vest, Dealu Mare – *Vârful Pietrei*, com. Vălișoara, județul Hunedoara (colaborare cu Institutul de Arheologie Vasile Pârvan București).

Îmbogățirea patrimoniului arheologic al Muzeului CDR Deva.

În urma cercetărilor arheologice sistematice și preventive, patrimoniul arheologic al MCDR s-a îmbogățit cu numeroase artefacte, din diverse epoci istorice, artefacte constând în obiecte de ceramică și metal.

Documentare în arhive și biblioteci:

S-a desfășurat în mai multe instituții de profil: Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Institutul de Arheologie *Vasile Pârvan*, București, Institutul de Antropologie *Francisc Iosif Rainer*, București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Hunedoara; Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Alba; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca Biblioteca Academiei Filiala Cluj Napoca.

Prelucrare de materiale arheologice provenite din cercetări arheologice:

Specialiștii secției de Arheologie a MCDR au prelucrat științific (aranjare, identificare, încadrare cronologică și culturală) a materialelor arheologice aflate în patrimoniul MCDR, provenite din cercetări arheologice de teren: Tărtăria-*Pietroșița*, campania 2014, județul Alba, Șoimuș-*Teleghi*, campania 2011, județul Hunedoara; Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia* (campania 2017); Costești-*Cetățuie* (campania 2017), Unip, com. Sacoșu Turcesc, jud. Timiș, Alun, com. Boșorod, jud Hunedoara; Ardeu, com. Balșa, jud. Hunedoara; Uroi - *Măgura Uroiului*, com. Rapoltu Mare; Uroi – *Sighetii*, or. Simeria; Șoimuș - *Șoimuș 2*, com. Șoimuș; Rapoltu Mare – *Măgura Uroiului*; Șoimuș – *Lângă sat*.

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică

Cercetarea patrimoniului arheologic a fost ilustrată, pe parcursul anului 2018, de către specialiștii arheologi, în mai multe articole cu caracter științific, rapoarte de cercetare note, articole și studii: 31 publicate sau în curs de publicare în anuare științifice de specialitate și 26 susținute la diverse manifestări de profil (sesiuni științifice, simpozioane etc.).

• Rapoarte de cercetare și comunicări prezentate la manifestări științifice:

- Ioan Alexandru Bărbat, Răzvan Petcu, Radu Petcu, *Locuirea neolitică timpurie de la Șoimuș – La Stean, jud. Hunedoara*, Simpozionul științific: *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu 1940-2008*, Deva, 10-11.05.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, *Plastica antropomorfă din așezarea neolitică timpurie de la Tărtăria - Pietroșița (com. Sălișteea, jud. Alba)*, la Sesiunea de comunicări științifice *Multiculturalitate și patrimoniu istoric în Transilvania*, ediția a X-a, Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș, 08.06.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, Marius Gheorghe Barbu, Ioana Lucia Barbu, Costin-Daniel Țuțuianu, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Antoniu Tudor Marc, *Locuirile preistorice din situl Rapoltu Mare – La Vie (com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara)*, la Sesiunea de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Tudor Marc, Cătălin Cristescu, *Descoperiri pe viitorul tronson al căii ferate de mare viteză Simeria-Curtici. Siturile de la Vețel – Luncă și Săvârșin – Capu Țarinii*, la Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Deva, 14-15.06.2018.

- Cătălin Cristescu, Gabriel Andreica, *Our pots, their capital. Roman cooking wares discovered at Sarmizegetusa Regia*, The 31st Congress of the Rei Cretariae Romanae Fautores International Association *Marketing Roman pottery: economic relationships between local and imported products*, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, 23-30.09.2018.

- Cătălin Cristescu, *Producția ceramică în zona cetăților și așezărilor dacice din Munții Orăștiei*, la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice *Ecosinteze și etnosinteze carpătine*, Muzeul Județean Argeș, Pitești, 11-12.10.2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Burebista la Dunărea Bănățeană. Repere arheologice și istorice, privind evoluția așezărilor din Clisură în secolul I a. Chr.*, Simpozionul științific *Repere arheologice Bănățene. In memoriam Florin Medeleț*, Coronini, jud. Caraș Severin, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, Dorel Micle, *Palatul nobilului dac de la Ardeu – schița matricei stratigrafice*, la Simpozionul științific *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Marius Barbu, *Un topor din fier provenind de la Almașu Sec, com. Cârjiți, jud. Hunedoara*, la Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Deva, 14-15.06.2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, *About the houses of the Dacian nobles. The stage of researches on the tower house at Ardeu*, Masa Rotundă cu tema *Dacia, Sarmizegetusa and Rome. Archaeological and historical research between legend, ideology and scientific reality*, Alun, com. Boșorod, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Ateliere meșteșugărești în așezările rurale din estul Bazinului Carpatic în secolele IV-III a. Chr. Complexe arheologice și organizarea producției manufacturiere*, Colloquium-ul de vară de la Saharna, cu tema *Complexe arheologice din așezările epocii fierului în spațiul tiso-nistean*, Saharna, Rep. Moldova, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristina Bodó, *Obiecte de patrimoniu salvate miraculos. Vasul de bronz de la Costești*, Conferința națională *Combaterea criminalității contra patrimoniului cultural național*, Costești, septembrie 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Mariana Egri, Aurel Rustoiu, *Local meat and foreign wine – feasting in Late Iron Age Dacia*, Conferința internațională *Between the Aegean and the Danube. Thracians, Greeks and Celts in the Balkans during the Classical and Hellenistic periods*, Sofia, 2018.

- Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Dacian fortified settlements in the Iron Gates region during the 1st c. BC and their warriors elites*, Colocviul internațional *The 17th International Colloquium of Funerary Archaeology „Border Guards of the Passes, from the Fortresses and the Graves. The bronze and iron Ages”*, Târgu Jiu, 2018.

- Mihaela Maria Barbu, Ioana Barbu, Marius Barbu, Cristina Bodó, Ionuț Codrea, Costin Daniel Țuțuianu, *Observații privind gropile arse din așezarea eneolitică de la Șoimuș – Lângă Sat*, la Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, Deva, 14-15.06.2018.

- Ioan Alexandru Bărbat, Marius Barbu, Ioana Barbu, Costin Țuțuianu, Angelica Bălos, Andrei Gonciar, Antoniu Marc, *Locuirile preistorice din situl Rapoltu Mare – La Vie (com. Rapoltu Mare, jud. Hunedoara)*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Directii și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.

- Mihaela Simion, Marius Barbu, Ioana Barbu, Ionuț Bocan, Costin Țuțuianu, Decebal Vleja, *Micia - Sinteza cercetărilor arheologice sistematice 2013 – 2018*, la Simpozionul Științific Național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Costin Țuțuianu, Marius Barbu, Ionuț Codrea, Ioana Barbu, Mihaela Barbu, Cristina Bodó, *Așezarea romană de la Simeria Veche, Ferma IAS, jud. Hunedoara*, la Simpozionul Științific Național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Alexandru Bărbat, Marius Barbu, Costin Țuțuianu, Ioana Barbu, Antoniu Tudor Marc, *Un hambar roman descoperit la Aldăcuțu Mic, Sântandrei, jud. Hunedoara*, la Simpozionul științific național *Micia Rediviva*, Deva, 25-26.10.2018.

- Antoniu Tudor Marc, *Locuirea umană pe teritoriul oraşului Deva în epoca bronzului*, la Simpozionul științific *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 10-11.05.2018.
- Mihaela Maria Barbu, Mihai Gligor, *Industria litică cioplită aparținând grupului Foeni din situl de la Alba Iulia-Lumea Nouă (jud. Alba)*, la Simpozionul științific național *Cercetări arheologice în spațiul Transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, Deva, 10-11.05.2018.
- Căstăian Mihai, Daniel Costin Țuțuianu, *Armamentul Regimentului 1 Grăniceresc Orlat. Compania a IV-a Cugir*, Cugir, aprilie 2018.
- Daniel Costin Țuțuianu, *Necropola medievală de la Simeria – cercetările din anii 1971-1972*, la Conferința Națională *INTER TEMPORA. Cronologia perioadei Medievale Timpurii (secolele VII-XIII). Probleme, Abordări și Rezultate*, Arad, 26-29.09.2018.
- Cristina Bodó, Ionuț Codrea, *Cetatea Devei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX*, la Sesiunea de comunicări științifice *Multiculturalitate și patrimoniu istoric în Transilvania*, Sebeș, iunie 2018.
- Cristina Bodó, Ionuț Codrea, *Descoperiri arheologice în documentele Societății de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.
- Radu Totoianu, Călin Anghel, Călin Șuteu, Ionuț Codrea, *Între sacru și profan. Repertorierea și digitizarea troițelor și a cimitirelor cu stâlpi funerari de pe Valea și din Munții Sebeșului – proiect cu finanțarea AFCN derulat de Centrul Cultural „Lucian Blaga”, prin Muzeul Municipal „Ioan Raica”, Sebeș*, la Sesiunea națională de comunicări științifice *Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală. In memoriam Iuliu Paul*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Alba Iulia, 04-05.10.2018.

• Rapoarte de cercetare, note, articole și studii publicate sau predate spre publicare

- Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu, Oana Tutilă, Ioana Lucia Barbu, *About a Footwear Shaped Vessel Discovered at Gothatea (Hunedoara County)*, în I. V. Ferencz, N. C. Rișcuța, O. Tutilă (ed.), *Representations, Signs and Symbols. Proceedings of the Symposium on Life and Daily Life*, Cluj-Napoca, 2018, în curs de apariție.
- Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, *Funerary Rites and Rituals in Southwestern Transylvania at the End of the Early Iron Age*, în vol. ed. E. Teleagă, D. Gergova A. Müller-Karpe, N. Torbov, *Funeralkultur der Thraker und Skythen des 7. bis 5. Jahrhunderts v. Chr. an der unteren Donau*, SEAT, 3, Rhaden, 2018, sub tipar.
- Ioan Alexandru Bărbat, *Short Considerations About the Starčevo-Criș Figurines from the Șoimuș-Telegi Archaeological Site, Feature 176a (Hunedoara County)*, în *Banatica*, 28/1, 2018, în curs de apariție.
- Andrei Dorian Soficar, Adrian Bălășescu, Oana Gâza, Tiberiu Sava, Corina Anca Simion, Mihaela Culea, Maria Ilie, Cristian Mănăilescu, Doru Păceșilă, Gabriela Sava, Andrei Robu, Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, *Analiza antropologică, arheozoologică și datarea radiocarbon a unor materiale osteologice din sud-vestul Transilvaniei*, în *Sargetia* (S.N.), IX, 2018, în curs de apariție.
- Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Costin Daniel Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc, *Villa romană de la Simeria – Aldăcuțu Mic (jud. Hunedoara). Cercetările arheologice din toamna anului 2015*, în *Sargetia* (S.N.), IX, 2018, în curs de apariție.
- Mihaela-Maria Barbu, Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, *Un complex eneolitic descoperit în localitatea Rapoltu Mare, jud. Hunedoara. Studiu preliminar*, în *Arheovest*, VI, 2018, în curs de apariție.
- Cătălin Cristescu, *Pots and Potters in the Orăștie Mountains Before the Roman Conquest of Dacia*, în V. Rusu-Bolindeț, C.-A. Roman, M. Gui, I.-A. Iliescu, F.-O. Botiș, S. Mustață, D. Petruț (ed.), *Atlas of Roman Pottery Workshops from the Provinces Dacia and Lower Moesia/Scythia Minor (1st – 7th Centuries AD) (II)*, Cluj-Napoca, 2018, în curs de apariție.

- Cătălin Cristescu, Ioan Alexandru Bărbat, *Funerary Rites and Rituals in Southwestern Transylvania at the End of the Early Iron Age*, în E. Teleagă (ed.), *Funeralkultur der Thraker und Skythen des 7. bis 5. Jahrhunderts v. Chr. an der unteren Donau*, seria Studien zur Eisenzeitlichen Archäologie Thrakiens (editori E. Teleagă, D. Gergova A. Müller-Karpe, N. Torbov), vol. 3, Rhaden, 2018, în curs de apariție.
- Cătălin Cristescu, Nicolae Cătălin Rișcuța, Oana Tutilă, Ioana Lucia Barbu, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Bronze Vessels of the Early Iron Age Discovered at Bălata (Romania)*, în P. Delev, T. Stoyanov, S. Yanakieva, A. Bozkova, H. Popov, M. Vassileva, M. Damyranov, P. Ilieva, J. Emilov, J. Tzvetkova (ed.), *Ancient Thrace: Myth and Reality. Acts of the 13th International Congress of Thracology, Kazanlak, September 3-7, 2017, Kazanlak, 2018*, în curs de apariție.
- Gelu Florea, Liliana Mateescu-Suciu, Eugen Iaroslavschi, Gabriela Gheorghiu, Paul Pupeză, Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Răzvan Mateescu, Alin Henț, Daniel Cioată, *Orăștioara de Sus, com. Orăștioara de Sus, jud. Hunedoara. Punct: Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România*, campania 2017, București, 2018, în curs de apariție.
- Sergiu-Sorin Popescu, Iosif Vasile Ferencz: *Metamorfozele Cenusăresei. Etapele restaurării unui vas dacic din fier*, în *Sargetia VIII S.N./2017*, p. 453-471.
- Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Cross-cultural connections between middle and lower Danube regions during the Late Iron Age the silver bracelet from Bănița (Romania) revisited*, în *Archaeologische Korespondenzblatt 47.3/2017*, p. 341-357. (ISI)
- Ildikó Vincze, Ildikó Orbán, Hilary H Birks, Ilona Pál, Walter Finsinger, Katalin Hubay, Elena Marinova, Gusztáv Jakab, Mihály Braun, Tamás Biró, Mónika Tóth, Claudia Dănău, Iosif V. Ferencz, Enikő K. Magyari, *Holocene treeline and timberline changes in the South Carpathians (Romania): Climatic and anthropogenic drivers on the southern slopes of the Retezat Mountains*, în *Holocene* vol 27, Issue 11, 2017, p. 1613–1630. (ISI)
- Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Funerary practices in Banat in the Late Iron Age. Mobile communities, changing identities*, în *Istros 23, 2017: Romanian version* p. 207-218; *English version* p. 219-245.
- Aurel Rustoiu, Sándor Berecki, Iosif Vasile Ferencz, *Funerary practices in Transylvania during the Celtic horizon (La Tène B1/B2 – C1)*, în *Istros 23, 2017: Romanian version* p. 247-252; *English version* p. 253-275.
- Valentina Cetean, Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, *Surse de materii prime pentru construcțiile de pe acropola cetății dacice de la Ardeu – Dealul Cetățuia. Cercetări interdisciplinare/Sources of raw materials for the constructions built on the acropolis of the Dacian fortress at Ardeu – Cetățuia Hill. Interdisciplinary research*. In vol. A. Zanoci, M. Băț, S. –C. Ailincăi, A. Țârlea (eds), *Cercetări interdisciplinare la siturile din epoca fierului în spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (Saharna, 13-16 iulie 2017 /Interdisciplinary research in Iron Age sites from the Tisa-Dnister area. Proceedings of Saharna Summer Colloquim (Saharna, July 13th-16th, 2017) Tulcea-Chișinău*, p. 145-179, 209-237, în curs de apariție.
- Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Burebista at the Banat's Danube. Archaeological and Historical data regarding the evolution of settlements in the Iron Gates region in the 1-st century BC*, în *Banatica 28/2018*, în curs de apariție.
- Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Gates to the otherworld. Jewellery and garment accessories of the Celtic horizon from isolated places in Transylvania*, în *Archaeologia Bulgarica XXII/2018.3*, în curs de apariție.
- Aurel Rustoiu, Iosif Vasile Ferencz, *Late Iron Age in south-western Transylvania (Romania): material culture as a marker of communal identities*, în volumul cuprinzând Actele Congresului de Tracologie care a avut loc în anul 2017, la Kazanlak, în Bulgaria, în curs de apariție.
- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, Mihai Căstăian, Dorel Micle, Marius Râza, *Raport privind cercetările arheologice sistematice pe șantierul arheologic Ardeu – Cetățuia, com. Balșa, jud. Hunedoara*, în CCA, Campania 2017, Cluj-Napoca 2018 în curs de apariție.

- Iosif Vasile Ferencz, Cristian Roman, Dorel Micle, *Raport privind cercetările arheologice sistematice pe șantierul arheologic Alun, com Boșorod, jud. Hunedoara*, în CCA, Campania 2017, Cluj-Napoca 2018, în curs de apariție.

- Iosif Vasile Ferencz, Horea Pop, *La Tène mobility in the Șimleu Depression. About a Celtic grave found in Zalău*, în vol. S. Berecki (ed), *Iron Age connectivity in the Carpathian Basin*, Cluj-Napoca 2018, în curs de apariție.

- Iosif Vasile Ferencz, *An Iron buckle found in Ardeu*, în Marisia, XXXVIII/2018, în curs de apariție.

- Cătălin Cristescu, Nicolae Cătălin Rîșcuța, Oana Tutilă, Ioana Lucia Barbu, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Bronze Vessels of the Early Iron Age Discovered at Bălata (Romania)*, în P. Delev, T. Stoyanov, S. Yanakieva, A. Bozkova, H. Popov, M. Vassileva, M. Damyanov, P. Ilieva, J. Emilov, J. Tzvetkova (ed.), *Ancient Thrace: Myth and Reality. Acts of the 13th International Congress of Thracology*, Kazanlak, September 3-7, 2017, Kazanlak, 2018, în curs de apariție.

- Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Cristina Bodó, *Around the Hearth – Considerations on certain Combustion Structures in the Wietenberg Culture*, în P. Delev, T. Stoyanov, S. Yanakieva, A. Bozkova, H. Popov, M. Vassileva, M. Damyanov, P. Ilieva, J. Emilov, J. Tzvetkova (ed.), *Ancient Thrace: Myth and Reality. Acts of the 13th International Congress of Thracology*, Kazanlak, September 3-7, 2017, în curs de apariție.

- Nicolae Cătălin Rîșcuța, Antoniu Tudor Marc, Ioan Alexandru Bărbat, *Cultic Inventory from the Late Bronze Age Settlement from Șoimuș – Telegi (Romania, Hunedoara County)*, în P. Delev, T. Stoyanov, S. Yanakieva, A. Bozkova, H. Popov, M. Vassileva, M. Damyanov, P. Ilieva, J. Emilov, J. Tzvetkova (eds.), *Ancient Thrace: Myth and Reality. Acts of the 13th International Congress of Thracology*, Kazanlak, September 3-7, 2017, Kazanlak, 2018, în curs de apariție.

- Antoniu Tudor Marc, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Cristina Bodó, *În jurul focului. Considerații asupra unor instalații de foc din cultura Wietenberg*, în *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean – Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu 1940-2008*, în curs de apariție.

- Romică Pavel, Nicolae Cătălin Rîșcuța, Antoniu Tudor Marc, *Raport de cercetare arheologică preventivă Deva, punct: „Cimitirul Reformat”, jud. Hunedoara*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2017*, Cluj-Napoca 2018, în curs de apariție.

- Mihaela-Maria Barbu, Mihai Gligor, *Industria litică cioplită aparținând Grupului cultural Foeni din situl de la Alba Iulia – „Lumea Nouă” (jud. Alba) (I)*, în *Apulum*, LV, 2018, în curs de apariție.

- Mihaela-Maria Barbu, Marius Barbu, *Noi dovezi ale activității umane preistorice pe teritoriul județului Hunedoara. Materiale litice cioplite*, în *Anuarul Școlii Doctorale „Istorie, Civilizație, Cultură” din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca*, 2017, în curs de apariție.

- Cristina Bodó, *Considerations regarding the Dacian discoveries on the Mureș Corridor*, în P. Delev, T. Stoyanov, S. Yanakieva, A. Bozkova, H. Popov, M. Vassileva, M. Damyanov, P. Ilieva, J. Emilov, J. Tzvetkova (eds.), *Ancient Thrace: Myth and Reality. Acts of the 13th International Congress of Thracology*, Kazanlak, September 3-7, 2017, Kazanlak, 2018, în curs de apariție.

Patrimoniul arheologic a fost valorificat de specialiștii arheologi și prin organizarea sau colaborarea la expoziții, găzduite de MCDR sau alte instituții din țară:

1. Expoziția temporară *Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei. Metalurgia fierului-organizare.*: ianuarie 2018 – prezent.

2. Expoziția temporară *Dacii de la Munte, dacii de la câmpie-organizator*; Oradea; 2018.

3. Expoziția temporară *Frumusețea Neconvențională. Arta tatuajului*, Deva, septembrie-octombrie 2018-colaborare.

III.1.2. ACTIVITATEA DE CERCETARE ISTORICĂ, ETNOGRAFICĂ ȘI A ARTEI

III.1.2.1. SECȚIA DE ISTORIE ȘI ARTĂ, cu punctele din teritoriu: Brad, Aurel Vlaicu, Țebea.

Secția de Istorie și Artă a desfășurat, în anul 2018, o serie de activități științifice de popularizare a patrimoniului secției și a județului: expoziții, documentare în arhive, biblioteci, teren, evidența și conservarea patrimoniului, îmbogățirea patrimoniului istoric al MCDR, atât prin secțiile de la Deva cât și prin cele aflate în teritoriu și gestionate de către MCDR Complexul Memorial Aurel Vlaicu; Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad; Complexul de Monumente Țebea; Casa-Muzeu Avram Iancu din Baia de Criș.

Secția de Istorie și Artă a ocupat locul central în cadrul Programului Dedicat Centenarului Marii Uniri, fiind coordonatorul acestuia și a organizării manifestărilor incluse.

Activitatea de cercetare în teren.

- Deplasări de documentare și studiu etnografic în sate din Zarand: Dumbrava de Sus, Reț, Grohot, Străuț, Bulzeștii de Sus, Basarabasa, având ca document principal, fotografia,

- Deplasări de documentare în teren, etnografie și istorie modernă în toate cele șase zone etnografice ale jud. Hunedoara: zona Pasul Vâlcă (orașul Vulcan); zona Balșa și Buzești (comuna Balșa); zona Federi, Sub Coastă, Pe Coastă, Murgoi și Fundătura Ponorului (comuna Pui); zona Crișcior, Zdrapți, Mihăileni, Blăjeni, Sălătruc, Grosuri (comunele Crișcior și Blăjeni); zona Poienile Berii (comuna Beiru); Cetatea Devei; Deva; Simeria; Costești, Blidaru (comuna Orăștioara de Sus); Șoimuș, Bălata (comuna Șoimuș), Hărău (comuna Hărău), Uroi (orașul Simeria); Bunești (comuna Balșa); Fărcădin, Tuștea (comuna General Bethelot), Densuș, Hățăgel (comuna Densuș); Poienița Voinii (comuna Bunila), Ruda, Ghelari (comuna Ghelari); Stănița (comuna Buceș); Luncoiu de Jos (comuna Luncoiu de Jos); Pui (comuna Pui); Crișan, Ribița (comuna Ribița), Bulzeștii de Jos, Bulzeștii de Sus, Giurgești (comuna Bulzeștii de Sus); Mărtinești, Jeledinți, Măgura (comuna Mărtinești); Turdaș (comuna Turdaș), Tămășasa, Dâncu Mic (comuna Mărtinești), Ohaba Streiului (orașul Călan), Ocolușu Mic, Ludești, Costești (comuna Orăștioara de Sus); Săliște, Trestia, Băița, Ormindea, Cănelu de Sus, Hărțăgani (comuna Băița); Valea Jiului ;

Îmbogățirea patrimoniului istoric și de artă al Muzeului CDR Deva.

În urma activităților desfășurate de specialiștii Secției De Istorie și Artă a MCDR Deva, patrimoniul istoric și de artă s-a îmbogățit cu: 6 piese artistice, semnate de următorii artiști: - fotograf Ilie Tudorel Dănuț; - artist plastic Dorina Maria Pantea aka. Safir; - artist fotograf Armando Salas Fernandez; - artist plastic Maria Modi; - artist Daniel Dăian- artist plastic Constantin Pele, 90 de noi piese etnografice, care au fost înregistrate în registrul de inventar, cu descrierea și datele specifice fiecăreia (plug, socială, mașină de tors, ștergare, piese de costum popular etc) – în patrimoniul muzeului din Brad 10 publicații prin donație, 70 publicații prin schimb, 2 prin abonament, - în biblioteca documentară a MCDR.

Evidențierea, prin fișe, a monumentelor și crucilor de eroi, a localităților izolate, a gospodăriilor și anexelor tradiționale, a stânelor și adăposturilor pastorale, rapoarte de activitate, răspunsuri la diferite solicitări, referate de necesitate, propuneri de activități

Documentare în arhive și biblioteci:

S-a desfășurat în mai multe instituții de profil: Arhiva Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Alba Iulia, Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale, Serviciul Județean Cluj al Arhivelor Naționale, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Arhiva Secției de Istorie și Artă, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Biblioteca, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Biblioteca, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Biblioteca, Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca.

Prelucrarea patrimoniului istorico-etnografic, de artă și carte din patrimoniul MCDR Deva:

Întocmirea fișelor de evidență, întocmirea documentelor (procese verbale) pentru bunurile culturale împrumutate, transferate, primite ca donație, activități de inventariere a colecțiilor, activități în cadrul bibliotecii: întocmire fișe catalog; reorganizarea fondului de carte curentă, realizarea unor coperte din carton Ph neutru pentru publicații seriale, primire/expediere publicații în cadrul schimbului inter-bibliotecar, etichetări cu nr. de inventar pentru dulapurile în care sunt depozitate țesăturile și costumele populare; verificarea periodică a stării de conservare a colecțiilor de Carte veche, Artă, și Etnografie.

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică:

Activitatea Secției de Istorie și Artă a constat și în participarea la sesiuni și simpozioane științifice, membrii secției, specialiști, susținând 14 comunicări de specialitate. 9 articole științifice au fost publicate sau sunt în curs de publicare, iar un număr 23 de articole de popularizare a patrimoniului, în special cel etnografic, au apărut în diverse reviste locale și naționale:

• Lucrări apărute și lucrări în curs de apariție, în publicații științifice:

Georgeta Deju, *La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2018, 124 p.

Georgeta Deju, *Despre cărți și destinul lor: albumul La Grande Roumanie (Paris, 1929) deținut de Valeriu Pascu*, în *Miorița. Revistă de etnografie și folclor*, XXIV, 2018, sub tipar.

Georgeta Deju, „*De pe frontul din Galiția la Alba Iulia, o pagină de epopee națională*” de Valeriu Pascu, în *Sargetia*, S.N., IX, 2018, sub tipar.

Daniel I. Iancu, *Monumente și cruci de eroi din bazinul Crișului Alb. Scurte considerații despre motivele decorative*, în *Miorița. Revistă de etnografie și folclor*, nr. XXIV, 2018, în curs de apariție;

Daniel I. Iancu, *Anca Elisabeta Tatay; Cornel Tatai-Baltă, Xilogravura din cartea românească veche tipărită la București (1582-1830)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2015, 515 + [3] p., în *Ars Transsilvaniae*, 2018, în curs de apariție;

Daniel I. Iancu, *Aplica de bronz aurit a Gorgonei Meduza de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa*, în *Historia*, nr. 198, iulie 2018, p. 10-11.

Ștefan Viorel Papp, *Conservarea preventivă în literatură. Studiu de caz: Numele trandafirului de Umberto Eco*, în *Biblioteca*, 2018, în curs de publicare.

Daniel I. Iancu, Georgeta Deju, *Prin Europa în vreme de război... „Amintirile mele din Războiul Mondial 1914-1919”: 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu*, Cluj-Napoca, Argonaut, 2018, sub tipar.

Georgeta Deju, Daniel I. Iancu - activități de pregătire pentru tipar a secțiunii de Istorie a revistei *Sargetia*, S.N., IX, 2017.

• Articole de popularizare apărute în presă:

Monica Dușan, *Am fost la Pădureni – Dacia nemuritoare*, nr. 53, ianuarie, 2018, București

Monica Dușan, *Nana Chiva din Basarabasa și credințele în strigoi și vâlve I- Dacia nemuritoare*, nr. 54, februarie, 2018, București

Monica Dușan, *Nana Chiva din Basarabasa și credințele în strigoi și vâlve II- Dacia nemuritoare*, nr. 55, martie, 2018, București.

Monica Dușan, *Nana Chiva din Basarabasa și credințele în strigoi și vâlve III- Dacia nemuritoare*, nr. 56, aprilie, 2018, București

Monica Dușan, *Urcând și coborând prin viață – Zarandul*, nr. 298, aprilie, 2018, Brad

Monica Dușan, *Credințe zărândene în strigoi și vâlve IV – Dacia nemuritoare*, nr. 57, mai, 2018, București

Monica Dușan, *Florile negre ale tușii Saveta- Miorița*, nr. 23, Deva, 2017

Monica Dușan, *Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad,-Miorița*, nr. 23, Deva, 2017
 Monica Dușan, *Am fost la Pădureni-Miorița*, nr. 23, Deva, 2017
 Monica Dușan, *Alături de eroii de la Straja I - Dacia nemuritoare*, nr. 58, iunie, 2018, București
 Monica Dușan, *Muzeul textilelor de la Băița – Zarandul*, nr. 300, iunie, 2018, Brad
 Monica Dușan, *De Sânziene, la Valea Verde – Zarandul*, nr. 301, iulie, 2018, Brad
 Monica Dușan, *Alături de eroii de la Straja II - Dacia nemuritoare*, nr. 59, iulie, 2018
 Monica Dușan, *Alături de eroii de la Straja în Antologia „Centenarul Unirii”*, Starpress 2018, Galați, Ed. Olimpias, 2018, p. 99-101.
Mărtica Roșca – Zarandul, nr.303/an XXVI, septembrie, 2018, Brad
 Monica Dușan, *Ștergarul zărândeian – Zarandul*, nr. 304, octombrie, 2018, Brad
 Monica Dușan, *Ștergarul zărândeian I – Dacia nemuritoare*, nr. 62, octombrie, 2018, București
 Monica Dușan, *Ștergarul zărândeian II – Dacia nemuritoare*, nr. 63, noiembrie, 2018, București
 Monica Dușan, *Ștergarul zărândeian III – Dacia nemuritoare*, nr. 64, decembrie, 2018, București
 Monica Dușan, *Să vorbim Ca pă la noi – Zarandul*, nr. 305, noiembrie, 2018, Brad
 Monica Dușan, *Să vorbim Ca pă la noi – Vox libri*, nr. 4, trim. IV, 2018, Deva
 Monica Dușan, *Antologia „Centenarul Unirii”*, Starpress 2018, Galați, Ed. Olimpias, 2018, pag. 99-101 (*Alături de eroii de la Straja*)
 Daniel I. Iancu – peste 60 de articole apărute în presa locală și județeană despre monumentele și crucile de eroi din județul Hunedoara, precum și despre evenimentele din preajma Marii Uniri.

Expoziții:

În cadrul Programului Dedicat Centenarului Marii Uniri, specialiștii secției au organizat un număr de 6 expoziții, în care au fost punctate, prin documente, fotografii, cărți, momente importante legate de Marea Unire de la 1918.

Au fost realizate alte 14 expoziții, la care specialiștii Secției de Istorie și Artă au fost organizatori principali sau colaboratori.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a contribuit, în calitate de partener, la Proiectul „Muzeul Virtual al Unirii”, inițiat de Muzeul Național de istorie a României unde am contribuit cu 9 bunuri culturale însoțite de material foto și fișe de obiect.

a. Expoziții dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1918:

Comorile României, artist Ilie Tudorel, **La școală înainte de Marea Unire. Cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva, la românească – simbol al identității naționale, Încoronarea suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922, De la marele Război la Marea Unire**, Expoziție personală de fotografie documentară **Eroi hunedoreni în Marele Război. 100 de fotografii cu monumente și cruci de eroi.**

b. Expoziții în afara programului Centenar:

Între lumile lui O- Daniel Dăian- organizator, **Fotografia – document etnografic-**, ediția a XIV-a- organizator, **Unesco Hunedoara. O lume întregă într-un singur județ-** organizator, **Angeli et Daemones-** artiști Diana Pantea și Dorina Pantea- organizator, **Ștergarul zărândeian**, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad- organizator, **Sfântul ierarh Andrei Șaguna Mitropolitul Ardealului-** colaborator, **Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist-** organizator, **Variété**, artist Armando Salas-organizator, **Exposed**, artist Maria Modi-organizator, **Patrimoniu: contemporan, imaterial, universal**, din cadrul manifestărilor **Zielel Icoanei**, ediția a VIII-a-organizator, **Arhitecturi Medievale Sibiene**, artist Constantin Pele,-organizator **Frumusețea neconvențională. Arta tatuajului-** participare la panotare, **Icoane pe sticlă realizate de elevi în cadrul Atelierelor de pictură la muzeul din Brad** – organizator, Mini-expoziția – **Când lemnul prinde viață**, cu lucrările în lemn ale meșterului popular Raț Avram - Muzeul de Istorie Locală și

Etnografie Brad-organizator, Mini-expoziția – **Cartea de aur a Centenarului Marii Uniri**; expoziție cu o parte din documentele care au intrat în componența albumului dedicat Centenarului Marii Uniri - Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad.

III.1.2.2. SECȚIA DE MARKETING ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Prin cei doi cercetători ai săi, dr. Gherghina Boda, CS. I, în domeniul istoriei, Secția a întregit activitatea de cercetare istorică a MCDR, dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, C.S. III

Activitatea de cercetare în biblioteci, arhive etc.

Au fost realizate activități de cercetare și documentare științifică în vederea redactării materialelor științifice (consultat cărți, reviste de specialitate, presă veche, articole și cărți în limbi străine, documente, studii și articole), atât din biblioteci, cât și din mediul on-line pe site-uri ale revistelor de specialitate, accesarea unor baze de date cu material științific (Jstor, Ebsco, Questia, Persée, ș.a) sau pe site-uri unor reviste sau biblioteci din România și străinătate.

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică:

- Participări la simpozioane, sesiuni științifice naționale și internaționale:

- dr. Gherghina Boda, CS. I
9-11 mai, **Craiova** – Conferința națională *Oltenia. Interferențe culturale*, ed. a VIII-a „Educația muzeală ca formă de educație nonformală”
12 mai, **Mediaș** – Sesiunea anuală de comunicări științifice „Activitatea Misiunii militare franceze și a generalului Berthelot în România în timpul Primului Război Mondial”
17-18 mai, **Tg. Mureș** – Conferința internațională *Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity* „Relatări în presa vremii despre vizitele generalului Berthelot în Transilvania”
30-31 mai, **Chișinău** - Conferința internațională *Patrimoniul cultural. Cercetare. Valorificare. Promovare*, „Cămașa ciumei – străveche practică agricolă de sorginte magică din satul Boșorod, județul Hunedoara”
6-7 sept., **Făgăraș** – *Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat”* „Muzeul imaginar versus muzeul real”
26-27 oct., **Sinaia** – Participare la Dezbaterile „Economia Estului. Postausteritatea și perspectivele”.
22-23 nov., **Tg. Mureș** – *1918-2018. Arc peste timp* „Ioan Cherecheș din Orăștie – Jurnal de război (1914-1918)”

- dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, C.S. III
26-28 martie 2018, **Târgu-Jiu** - Conferința Națională *Centenarul Unirii Basarabiei cu România*, „Comemorările-modalitate de promovare a identității și conștiinței naționale”
9-11 mai 2018, **Craiova** - Conferința Națională *Oltenia. Interferențe Culturale*, Ediția a VIII-a, „Muzeul și diplomația culturală în societatea actuală”
12 mai 2018, **Mediaș** - Sesiune Națională de Comunicări Științifice dedicată aniversării Centenatului Marii Uniri, „Muzeul și societatea modernă”
25-26 mai 2018, **Târgu-Mureș** - *The International Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity*, 5th Edition, „Museum Education and the Places of Traumatic Memory”

26-27 mai 2018, **București** - Conferința Internațională *Satul și orașul între tradiție și viitor*, „Satul românesc și memoria sa culturală”

30-31 mai 2018, **Chișinău** - Conferința Științifică Internațională *Patrimoniul cultural: Cercetare. Valorificare. Promovare*, Ediția a X-a: Prin știință spre cunoașterea patrimoniului național, „Muzeele, conștiința istorică și memoria colectivă în anul Centenarului Marii Uniri din 1918”

29 august-1 septembrie 2018, **Iași** - Congresul Național al Istoricilor Români, Ediția a II-a, „Marea Unire din 1918 reflectată în paginile „Revistei Muzeelor”, de la apariția sa și până în anul 1989”

6-7 septembrie 2018, **Făgăraș** - Sesiune Anuală Internațională de Comunicări Științifice, „Influența instituțiilor culturale în sistemul relațiilor internaționale”

9-11 octombrie 2018, **Oradea** - Conferința Științifică Internațională *Europa Centrală la „...spargerea lumii”. Declarația de autodeterminare de la Oradea din 12 octombrie 1918*, „Importanța muzeelor în celebrarea Centenarului Marii Uniri din 1918”

12-14 noiembrie 2018, **Craiova** - Conferința Națională *Unirea românilor: deziderat și finalitate*, „Tiron Albani - amintiri despre Marea Unire din 1918”

22-23 noiembrie 2018, **Târgu-Mureș** - Conferința Națională *1918-2018. Arc peste timp*, „Tema unității naționale în opera lui Simion Mehedinți”

24 februarie 2018, **Târgu-Jiu** - Simpozion Interjudețean *Povestea Mărțișorului. De la Dragobete la Mărțișor*

30-31 martie 2018, **Sinaia-Hotel New Montana**, Dezbaterile de la Sinaia, Tema: *Statul de drept. Premise, condiții, funcționare*, Ediția I

26-27 octombrie 2018, **Sinaia-Hotel New Montana**, Dezbaterile de la Sinaia, Tema: *Economia Estului. Postrausteritatea și perspectivele*, Ediția a II-a

- **Lucrări apărute și lucrări în curs de apariție, în publicații științifice**

dr. Gherghina Boda, CS. I

„Relația vizitatorului cu spațiile discursive ale muzeului”, în *Akademios* nr. 4/2017, Chișinău, pp. 150-154. (în colaborare cu Dumitru-Cătălin Rogojanu)

Recenzie: „O nouă direcție de investigații etnologice într-un studiu de anvergură” (vol. *Cunoștințe și practici de medicină populară din Basarabia. Aspecte istorico-etnografice*, autor cerc. științ. dr. Natalia Grădinaru), în *Akademios* nr. 1/2018, Chișinău, pp. 163-164.

„Muzeologie și muzealizare – reflecții conceptuale”, în *Akademios* nr. 2/2018, Chișinău, pp. 146-149 (în colaborare cu Dumitru-Cătălin Rogojanu)

„Educația muzeală ca educație nonformală”, în *Tyragetia* vol XII (XXVIII), nr.2/2018, Chișinău, pp. 25-30.

„Costumul popular al pădurencelor între vechi și nou”, în *Revista de Etnologie și Culturologie* vol. XXIII/2018, Chișinău, pp. 5-10.

„The reflection in the press of the epoch of general Henri Mathias Berthelot visit to Transylvania”, în *GIDNI* 5/2018, Section History, political sciences, International Relations, Târgu-Mureș, pp. 285-292.

„Pedagogia de patrimoniu și parteneriatul muzeu-școală”, în volumul Conferinței internaționale *Patrimoniul cultural național și universal: dialog istoric*, ed. a II-a, Chișinău 2018 (în curs de apariție).

„Activitatea Misiunii militare franceze și a generalului Berthelot în România în timpul Primului Război Mondial”, în *Collegium Mediense VIII. Comunicări științifice XVII/2018*, Mediaș, pp. 102-105.

Volum: *Perspective și interpretări ale muzeologiei și patrimoniului în secolele XX-XXI*, ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2018.

dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu, C.S. III

Muzeul și democratizarea culturii. O perspectivă de ansamblu în *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIII/2018, Chișinău, pp. 20-24

Comemorările-între solemnitate și conștiință națională în *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria: Științe Umanistice, nr.10(110)/2017, Chișinău, pp. 279-283

Relația vizitatorului cu spațiile discursive ale muzeului”, în Akademos. Revistă de Știință, inovare, cultură și artă, nr. 4(47)/2017, Chișinău, pp. 150-154. (în colaborare cu Gherghina Boda)
„Muzeologie și muzealizare – reflecții conceptuale”, în Akademos. Revistă de Știință, inovare, cultură și artă, nr. 2(49)/2018, Chișinău, pp. 146-149 (în colaborare cu Gherghina Boda)

III.1.3. ACTIVITATEA DE CONSERVARE ȘI RESTAURARE A PATRIMONIULUI CULTURAL MOBIL:

SECȚIA DE RESTAURARE, INVESTIGAȚII, CONSERVARE

Prin conservarea patrimoniului se au în vedere măsuri, acțiuni, mijloace și tehnici pentru păstrarea nemodificată a structurii și aspectului bunurilor muzeale, asigurarea unor condiții microclimatice optime în spațiile expoziționale și depozite, în conformitate cu Normele de Conservare. Restaurarea patrimoniului se realizează, în conformitate cu Normele de Restaurare, intervenția directă asupra bunurilor muzeale pe diferite suporturi (metal, ceramică, hârtie) pentru restituirea formei originare prin operații de întregire, integrare și completare, aplicare de tratamente mecanice, fizice, chimice menite să asigure acestora o rezistență îndelungată, să-și păstreze funcționalitatea și să fie apte pentru etalare în cadrul unor expoziții.

Activitatea de restaurare și conservare:

În perioada 01.01.2018 – 15.11.2018, s-a realizat restaurarea și conservarea preventivă curativă de bunuri de patrimoniu, prin laboratorul propriu al instituției, de către specialiștii în domeniu ai MCDR, după cum urmează:

- **Restaurare materiale anorganice:** metal -121 obiecte pe suport metalic (bronz, fier, plumb), ceramică - 35 obiecte,

- **Restaurare materiale organice - restaurare carte veche** - 2 - cărți pagini carte – 1097 pagini (MCDR).

Au fost întocmite: 20 **fișe de conservare**, 92 **fișe de restaurare**, din care 35 fișe – ceramică, 55 fișe – metal, 2 fișe – carte veche.

La acestea se adaugă operațiuni de spălare și curățare, selectare și triere a materialului arheologic, ceramică și metal provenit de pe Șantierul arheologic sistematic și de salvare susținute de specialiștii MCDR Deva: Măgura Uroiului, Bălata, Rapoltu Mare, Grădiștea de Munte, Autostrada 2014, Grădiștea de Munte, Calea Ferată de mare viteză Simeria - Arad

În cadrul aceluiași activități de restaurare și conservare s-au derulat operațiuni de dezinfectie în etuvă în mediul de formaldehidă și curățire mecanică asupra unor volume de carte veche a bibliotecii în număr de 24.

Pe parcursul întregului an 2018 a avut loc supravegherea și asigurarea microclimatului în depozitele de păstrare a patrimoniului și expoziții ale MCDR, alte de către specialiștii în conservare.

La toate aceste activități se adaugă și alte activități specifice acțiunilor caracteristice secției: întocmirea dosarelor de expoziții, sigilarea spațiilor de depozitare aflate în gestiune, preluarea materialelor provenite din cercetări arheologice, operațiuni de deratizare în spațiile muzeului.

Activitatea de prelucrare a patrimoniului

Executarea desenelor pentru obiecte arheologice: 59 piese metal, 84 piese ceramică, 7 obiecte os, 7 obiecte sticlă (Ivan Sorin)

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică

Activitatea de restaurare și conservare a patrimoniului de către specialiștii în domeniu ai MCDR, a fost ilustrată, pe parcursul anului 2018, în articole cu caracter științific, note, articole și studii: 3

publicate în anuare științifice de specialitate și 9 susținute la diverse manifestări de profil (sesiuni științifice, simpozioane etc.).

- Beceanu Mihaela- *Considerații privind restaurarea obiectelor din fier arheologic. Studiu de caz*
- Buletinul Centrului de Restaurare Conservare Iași, Anul XVII/2018, vol.2, Editura Palatul Culturii Iași
- Popițiu Ioana- *Problematika restaurării fierului arheologic. Studiu de caz* – Buletinul Centrului de Restaurare Conservare Iași, Anul XVII/2018, Editura Palatul Culturii Iași, vol 1, p 115-129
- Bogdan Luminița- *Restaurarea unui colliat de la 1816* – Buletinul Centrului de Restaurare Conservare Iași, Anul XVII/2018, Editura Palatul Culturii Iași vol. 2 .

Realizarea de materiale grafice: cocarde, mape, flyere dedicat Marii Uniri, realizarea mesh-urilor pentru centenar, logouri pentru Congresul de Tracologie, realizarea plăcii de la intrare pentru Casa Memorială Drăgan Muntean, realizarea graficii pentru tricouri, genți, realizarea expozițiilor, invitațiilor, afișelor, pliantelor pentru expoziții temporare și evenimente din cadrul MCDR: La școală înainte de Marea Unire – Cărți didactice din Patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane; la Românească, Ștergarul Zărăndean; Școala de vară 2018; Încoronarea Suveranilor României Mari Alba Iulia, 15 octombrie 1922; Anul European al Patrimoniului Cultural; Prieten al Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva; Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul comunist; Expoziție de fotografie, Eroi hunedoreni în Marele Război, 100 de fotografii cu monumente și cruci de eroi; Simpozion Științific Național *Micia Rediviva*; Sărbătorile de la Țebea 2018 (Ivan Sorin)

Expoziții:

Pentru o mai bună înțelegere a activității de restaurare-conservare, pentru a demonstra importanța acestui sector în protejarea patrimoniului cultural, specialiștii secției de restaurare-conservare au organizat, în cadrul MCDR 2 expoziții, care au cuprins obiecte restaurate, din diferite perioade istorice și din structuri diferite: ceramică, metal, hârtie.

- **Expoziție de restaurare obiecte de la acțiunea, Școala de vară de restaurare-** obiecte restaurate în cadrul *Școlii de vară de restaurare*, găzduită de MCDR în perioada 5-11 iunie 2016, cu participarea a 20 de elevi, din clasele XI-XII de la Liceul de Arte Sigismund Toduță, Deva, **Anul European al Patrimoniului Cultural-** obiecte restaurate în anul 2018 de către specialiștii laboratoarelor de restaurare din cadrul MCDR: Ioana Popițiu - șef serviciu al Secției de Restaurare, Investigații, Conservare Deva, Mihaela Beceanu - expert restaurator metal, Daniela Gheară - expert restaurator ceramică, Simona Preda, Carmen Burz - restauratori, Luminița Bodgan - expert restaurator carte veche.

III.1.4.ACTIVITATEA DE CERCETARE A ȘTIINȚELOR NATURII

Prin activitatea desfășurată de referentul de specialitate în științele naturii, d-l Dorin Cărăbeș, MCDR a acordat o atenție sporită acestui domeniu, cu veche tradiție:

- Desprafuire și dezinsectie prin depozitele muzeului
- Colaborări cu diversi cercetători din țară la solicitarea acestora de a studia exponate din colecțiile MCDR Deva, aflate în depozitele Științelor Naturii.
- Interviuri tv legate de subiecte vizând ecologia și biologia unor specii de animale
- Finalizarea unei lucrări ample –Soimariți-bazele dresajului și dincolo de ele, lucrare având peste 400 de pagini, bogat ilustrată cu grafică și fotografii personale. Pentru realizarea părții grafice a fost nevoie să desenez în total 107 lucrări, să realizez 192 fotografii, și să pictez în acrilic 4 lucrări. A mai fost nevoie de traduceri din limba engleză a unor pasaje dintr-un celebru tratat medieval de soimariți-De arte venandi cum avibus, de o tablă de materii riguroasă executată (pentru că informația să se așeze cursiv în carte), și de studierea unei bogate bibliografii. Cartea ce a rezultat este o lucrare unică în România, și prin complexitatea ei, rivalizând orice altă lucrare contemporană vizând soimariții tehnici.
- Iesiri în teren pentru studierea faunei
- Prezent la Noaptea Muzeelor

- Finalizarea unui steag de Legiune Romana- acvila de stindard
- Participare la scoli si gradinite la lectii de bioecologie cu pasarea de prada dresata.
- Realizarea unei fete de luptator din plastilina (scara 1/1) si finalizarea unei matrite siliconice dupa acel obiect, pentru turnari ulterioare in ghips sau alte materiale.
- Lucru la o carte despre taxidermia pasarilor
- Participarea la prezentarea „Exponatului Lunii”
- Studii vizand istoria antica pentru a realiza exponate riguroase dpdv stiintific (statura, imbracaminte, arme, ornamente, scuturi, etc)-in eventualitatea realizarii unui proiect in acest sens.
- Inventarierea unor fluturi rari, clasati, din colectiile muzeului.
- Participarea la diverse evenimente organizate de catre Muzeul CDR Deva
- Participare din partea Muzeului CDR Deva la Sedinta Saptamana Ariilor Protejate, care a avut loc la Agentia de Protectia Mediului Deva
- Participare la realizarea unei expozitii cu tematica Urme de mamifere carnivore- realizarea unor stampile speciale cu urmele caracteristice ale principalelor carnivore din tara-urs, ras, pisica salbatica, viezure, vulpe, dar si a unor amprente de mamifere carnivore domestice, cum ar fi pisica de casa si cainele, pentru ca vizitatorii sa invete sa le distinga si sa le deosebeasca in teren. Expozitia a avut loc la Sediul Agentiei de Protectia Mediului Deva, si s-a realizat in colaborare cu geoparcul dinozaurilor, parcul Gradistea Muncelului si alte organisme specializate pe studiul si protectia acestor animale.
- Propunerea de a realiza in subsolul muzeului a unei expozitii cu tematica medievala, atingand un aspect al vietii acelor timpuri: vanatoarea cu pasari de prada. Expozitia ar fi fost unica in Romania! De asemenea, am facut o propunere pentru organizarea in Lapidariu a unei secvente din luptele dacoromane, intr-un mod cat se poate de realist. Am facut in acest sens un studiu de piata privind pretul materialelor, am studiat tehnica realizarii unor manechine, reconstituiri faciale, realizarea unor arme si scuturi, a vestmintelor specifice, etc.
- Deplasare in Italia si in diverse locuri din tara pentru documentarea riguroasa a cartii despre soimarit.

III.1.5. ACTIVITATEA DE EVIDENȚĂ a patrimoniului mobil și imobil al MCDR

Activitatea de evidență

- Prin **Compartimentul său de Evidență**, prin intermediul specialiștilor parte a acestuia în 2018, MCDR a continuat activitatea de înregistrare în *Registrul Inventar General* a obiectelor istorico-arheologice intrate în patrimoniul MCDR Deva și de introducere în *Registrul Inventar Digital*- programul de evidență a bunurilor culturale bunuri supuse inventarierii cat și bunuri din diverse colecții ale muzeului.

Printre membrii compartimentului există și un specialist în arheologie, Marius Gheorghe Barbu care, pe lângă informația științifică de specialitate oferită în cadrul activităților de evidență a patrimoniului, a desfășurat și activități specifice ocupației sale, șantiere arheologice.

Rapolt - *La Vie*, jud. Hunedoara - șantier arheologic sistematic, Rapolt – *În Vie* săpătură sistematică, Micia - săpătură sistematică, Micia. *Necropola de Vest*- săpătură preventivă. Organizare de șantier Mintia, com. Veșel, Jud.

Membrii compartimentului au avut activitate în depozite ori de câte ori a fost necesar. Au fost întocmite fișe de conservare.ghidaj și supraveghere în expoziții, ghidaj pentru delegații internaționale și alte oficialități aflate în vizită la MCDR, organizarea dosarelor cu contractele de împrumut și a pieselor împrumutate altor instituții, verificarea microclimatului cu aparatura din dotare în perimetrul muzeului Magna Curia.

Au fost întocmite, de către specialiștii secției, dosare de expoziție: catalog topografic, lista obiectelor expuse, procese verbale, etc. Au fost sigilate, spațiile de depozitare provizorii, spații expoziționale, depozite și tezaur, după caz. Membrii compartimentului au colaborat în diferite ocazii cu personalul celorlalte secții ale muzeului. Au fost predate sigiliile pentru expoziția de tezaur la personalul programat pentru supraveghere în expoziții, săptămânal.

Membrii compartimentului de evidență au făcut parte din comisii de inventariere și diverse alte comisii de câte ori a fost necesar.

A fost verificată, în permanență, starea de conservare a bunurilor culturale din patrimoniul MCDR.

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică

Specialiștii compartimentului de evidență a patrimoniului, conservatori și arheologi, au participat, prin susținerea de comunicări științifice, la diverse simpozioane, sesiuni, colocvii etc.

Marius Gabriel Rus: Secțiunea Restaurare-Conservare: *Metode și tehnici de conservare a documentelor pe suport papetar*, - Sesiunea anuală a M.C.D.R. de comunicări științifice, 14-15 iunie 2018, Deva.

Marius Gabriel Rus: Secțiunea Patrimoniu: *Digitizarea și conservarea patrimoniului cultural* - Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Vasile Literat”, 6-7 septembrie 2018, Făgăraș.

Adrian Ștefan Stroia: Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR lucrare în colaborare: „Dezvoltarea de practici sustenabile în domeniul restaurării și conservării, deziderat major pentru protecția patrimoniului cultural național românesc – Proiectul RO-CHER”

Marius Gheorghe Barbu: Simpozionul științific „Cercetări arheologice în spațiul Transilvănean. Stratigrafie și cronologie” – In memoriam Ioan Andrițoiu cu titlul „Fibule romane descoperite în așezarea de la Rapoltul Mare- *La vie*- Județul Hunedoara”

Marius Gheorghe Barbu: Sesiunea anuală de comunicări științifice a MCDR cu titlurile: „Observații privind gropile arse din așezarea eneolitică de la Șoimuș - *Lângă Sat* „, „Un topor din fier provenind de la Almașul Sec, comuna Cârjiți, județul Hunedoara, România”, „Considerații privind planimetria castrului de la Micia”.

De asemenea, au completat lista publicațiilor specialiștilor muzeelor, prin articole în diverse reviste de specialitate și National Geographic Romania:

Roxana Elena Stăncescu: *Corpul uman ca artefact – tatuajul*, publicat în National Geographic România

Marius Gheorghe Barbu: „Urme ale locuirii romane la Aldăcuțu Mic, județul Hunedoara” în Sargeția (în curs de apariție)

Marius Gheorghe Barbu: „Raport de săpătură arheologică sistematică, Rapolt - *La Vie*, județul Hunedoara” în CCA, 2018 campania 2017

Marius Gheorghe Barbu, Ioan Alexandru Bărbat, Ioana Lucia Barbu, Daniel Costin Țuțuianu, Antoniu Tudor Marc, *Villa romană de la Simeria –Aldăcuțu Mic (jud. Hunedoara). Cercetările arheologice din toamna anului 2015*, în Sargeția S.N.IX, în curs de apariție

Marius Gheorghe Barbu, Ioan Vasile Ferencz, *Un topor din fier provenind de la Almașul Sec, jud. Hunedoara, România*, în Sargeția S.N.IX, în curs de apariție

Marius Gheorghe Barbu, Mihaela Maria Barbu, Ioan Alexandru Bărbat *Un complex eneolitic descoperit în localitatea Rapoltu Mare, jud. Hunedoara. Studiu preliminar*, în Arhevest VI, în curs de apariție

Marius Gheorghe Barbu: „Raport de săpătură arheologică sistematică, Micia, Vețel” în CCA, 2018 campania 2017

Marius Gheorghe Barbu: Raport de cercetare arheologică preventivă privind terenul afectat de realizarea obiectivului „Locuință familială P+M”, sat Vețel, com. Vețel, jud. Hunedoara

Marius Gheorghe Barbu: „Raport de evaluare de teren „Organizare de șantier” loc. Mintia, com. Vețel, jud. Hunedoara

Expoziții

Organizarea expoziției cu caracter antropologico-artistic *Frumusețea neconvențională - Arta tatuajului, septembrie 2018.*

III.2. SECȚIA DE ARHEOLOGIE SARMIZEGETUSA

Activitatea de cercetare în teren

Prin șeful său de secție, dr. Gică Băeștean, s-a desfășurat cercetarea arheologică de la intrarea în situl Colonia Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa, în vederea construirii unei porți moderne pentru intrarea în zona monumentelor.

D-l Gică Băeștean a fost și coordonatorul, în calitatea sa de arheolog expert, a șantierelor arheologice de la Rapolt, Uroi, Rovina și de pe traseul CFR. și a asigurat asistența de specialitate pentru săpăturile arheologice de salvare din zonă

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică

Articolele publicate sau în curs de publicare:

Dr. Gică Băeștean:

- *O reconsiderare a planului Coloniei Dacica Sarmizegetusa,*
- *Ulpia Traiana Sarmizegetusa. About wooden phase structures on Insula 3,*
- *Începuturile provinciei Dacia și prima diplomă militară de la Porolissum.*

A coordonat din punct de vedere științific realizarea hărții *Sarmizegetusa Ulpia Traiana* în limba engleză și reeditarea în limba română, precum și celelalte materiale legate de publicitate și valorizarea sitului arheologic Colonia Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa.

Ghidajul de specialitate a fost asigurat în permanență prin șeful secției, dr. Gică Băeștean, atât în situl arheologic cât și în Muzeul de Arheologie.

Trebuie menționat fluxul constant și ridicat de vizitatori, Colonia Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa fiind unul dintre punctele de atracție turistico-istorică majoră din județul Hunedoara și din țară.

Prelucrarea patrimoniului muzeal

În depozitele cu obiectele arheologice din patrimonial Muzeului Sarmizegetusa, s-a desfășurat studiul unor piese necesare pregătirii unor articole sau pentru colaboratori externi ai muzeului.

Angajații Secției au asigurat buna desfășurare a întregii activități muzeale oferind condițiile potrivite de vizitare prin atenția deosebită acordată întreținerii, conservării monumentelor mobile și imobile aflate în patrimoniu.

III.3. SECȚIA DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ ORĂȘTIE

Activitatea de cercetare în teren.

Cercetări arheologice sistematice desfășurate în lunile august – septembrie la Cetatea dacică de la Ardeu la care au participat ca și membrii în colectivul de cercetare Mihai Căstăian și Marius Râza.

În domeniul arheologiei cercetări de teren la Boșorod, Cucuiș, Ceru Băcăinți, Văleni, Răcătau, Cheile Cibului, Bobâlna, Simeria Veche, Geoagiu, Romos, Turdaș.

Documentare în arhive și biblioteci.

Angajații secției au desfășurat cercetare documentară în vederea întocmirii de studii, articole și documentări.

Activitate științifică și cea de diseminare, promovare, prezentare a patrimoniului și publicistică

Angajații de specialitate a secției au participat la sesiuni de comunicări științifice organizate precum:

Participare la Simpozion Cugirul și grănicerii organizat în luna aprilie – Mihai Căstăian, C. Țuțuianu – *Armamentul Companiei IV Cugir a Regimentului I Grăniceresc*;

Comunicare la Casa Armatei Deva în fața membrilor Asociației cadrelor Militare în Rezervă și Retragere Sarmizegetusa Hunedoara – Mihai Căstăian *Viața și opera lui Luliu Maniu*;

10 – 11 mai Simpozionul științific Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie – M. Căstăian, C. Țuțuianu, *Stratigrafia și cronologia Peșterii Zidite de la Mada*;

Participare la simpozion național sesiunea MCDR Deva - *Piese săsești din colecția Muzeului de Etnografie și Artă Populară Orăștie* – susținută de Daniela Șendroi, Bogdan Iustina, *Bătălia de la Podul Simeriei, contexte arhitecturale* – susținută de Mihai Căstăian;

În data de 25 iulie Mihai Căstăian a susținut o evocare istorică dr. Aurel Vlad cu prilejul dezvelirii bustului său în localitatea Geoagiu Băi;

19 – 21 octombrie participare la Simpozionul Național „Geografia în școală” Mihai Căstăian a participat cu lucrarea *Centru de putere a lumii dacice, repere geografice și istorice*;

28 octombrie s-a organizat în orașul Geoagiu simpozionul Mihai Viteazul – promotorul unității naționale românești, dl. dr. Mihai Căstăian participând cu evocarea istorică Bătălia de la Șelimbăr 28 octombrie 1599;

18 noiembrie în orașul Geoagiu s-a organizat Simpozionul Voluntarii români în războiul pentru întregirea neamului – reflectări în presa locală a timpului, dr. Mihai Căstăian a susținut o lucrare intitulată *Din istoricul Regimentului 64 Orăștie, participarea la Primul Război Mondial*.

4. Expoziții

În luna aprilie, a fost organizată expoziția temporară „Județul Hunedoara – Ipostaze etnografice”, vernisată la Sinagoga din Orăștie. În colaborare cu dl. Nicu Jianu.

În luna noiembrie 2018 a fost organizată expoziția temporară *Orăștia și Marea Unire*

Angajații instituției au participat și la alte evenimente cu caracter cultural, în datele de 19 - 20 august secția Orăștie a fost prezentă la Costești, comuna Orăștioara de Sus, cu stand de promovare la festivalul – „Istorie, natură, cultură” fiind cea de-a 51 ediție.

Au fost desfășurate periodic, lucrări de curățenie și igienizare ale spațiilor expoziționale. Activități de verificare, aerisire și securizare în spațiile de depozitare.

Expoziția și spațiile de depozitare au fost periodic tratate împotriva insectelor și dăunătorilor

Piese textile vulnerabile la atacul insectelor dăunătoare au fost aerisite și li s-au aplicat tratamentele punctuale. Spațiile de depozitare au fost verificate din punct de vedere al umidității relative și a temperaturii.

În depozitul temporar au fost efectuate activități privind întocmirea listelor pe module de depozitare și categorii de piese. Pe parcursul anului după parcurgerea unei perioade de carantină au fost înregistrate bunuri nou intrate în patrimoniul muzeal.

III.SIMPOZIOANE, SESIUNI, PUBLICAȚII.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, a găzduit, organizat și a fost partener la evenimente științifice deosebite, cu notorietate națională, la care au participat specialiști din domeniul istorico-arheologic și etnografic din întreaga țară. Evenimentele constau în simpozioane/sesiuni, în care au fost prezentate, dezbătute, analizate diverse aspecte din cercetarea științifică de profil, existența unor astfel de manifestări, demonstrând valoarea activității specialiștilor și caracterul științific al instituției Muzeale:

IV. 1. SIMPOZIOANE, SESIUNI ȘTIINȚIFICE:

**1. Simpozionul științific „Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. *In memoriam* Ioan Andrițoiu (1940 –2008)”
Deva, 10-11 mai 2018**

La această manifestare științifică au fost prezentate 25 de lucrări susținute de cercetători de la principalele muzee și instituții de învățământ superior din țară. Manifestarea științifică s-a organizat pentru comemorarea personalității profesorului universitar dr. Ioan Andrițoiu, fiind una dintre personalitățile care și-au adus contribuția la dezvoltarea muzeului devenit în a doua jumătate a secolului XX. „În 2018 se împlinesc 10 ani de la trecerea în veșnicie a profesorului dr. Ioan Andrițoiu. După cum se știe, arheologul Ioan Andrițoiu și-a început cariera la Muzeul Județean Hunedoara - Deva, instituție în cadrul căreia și-a desfășurat activitatea vreme de peste două decenii. Cercetările efectuate în această perioadă au fost extrem de prolifiche, rezultatele lor constituind nucleul tezei sale de doctorat apărută în 1992, sub titlul *Civilizația tracilor din sud-vestul Transilvaniei*. Acestea reprezintă încă repere importante în reconstituirea evoluției comunităților umane din Transilvania în epoca bronzului. Preocupările profesorului Andrițoiu nu s-au limitat însă la epoca bronzului, ci au vizat și aspecte ale epocii fierului sau perioadei romane, finalizate prin numeroase articole, studii sau volume. A participat la organizarea a numeroase expoziții și a contribuit la conștientizarea publicului în legătură cu istoria locală, în cadrul Caravanei muzeistice. Cu răbdare, pricepere și modestie a îndrumat mai multe generații de tineri care s-au format ca istorici, în calitate de muzeograf la Deva, de cercetător la Institutul de Tracologie din București, sau la catedră, la Universitatea 1 Decembrie din Alba Iulia. Amintirea unui dascăl, coleg și prieten bun ne leagă de cel care a fost Ioan Andrițoiu.”, au precizat comitetul de organizare al evenimentului.

2. Sesiunea științifică anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane

Deva, 14-15 iunie 2018

În cadrul acestei manifestări cultural-științifice au fost organizate următoarele secțiuni: arheologie, istorie, istoria culturii, etnografie, restaurare - conservare. La eveniment au fost prezentate 95 de lucrări științifice, de către specialiști de la instituții muzeale și de învățământ superior din București, Sibiu, Brăila, Reșița, Baia Mare, Satu Mare, Timișoara, Zalău, Caransebeș, Oradea, Alba Iulia, Buzău, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Hunedoara, Petroșani, Arad, Reșița, Orăștie, Sebeș, Târgoviște, Brad, Craiova și Deva.

Tot în cadrul Sesiunii anuale de comunicări științifice a avut loc o Masă rotundă intitulată „PATRIMONIUL 3D – INIȚIATIVE ÎN DOCUMENTAREA ȘI VALORIFICAREA PRIN DIGITIZARE A PATRIMONIULUI CULTURAL DIN ROMÂNIA”. În cadrul acestei manifestări au fost prezentate 12 comunicări integrate temei menționate, unele dintre ele fiind rezultatul muncii desfășurate în cadrul „Proiectului complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc” (RO-CHER), ai cărui partenerii sunt Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie București, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, alături de Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

3. Simpozionul Științific Național *Micia Rediviva*

Deva, 25-26 octombrie 2018

La această manifestare științifică, organizată în colaborare cu **Muzeului Național de Istorie a României București** au fost susținute 20 de lucrări științifice, susținute de cercetători, în principal specialiști în studiul epocii romane, de la principalele muzee din țară. Simpozionul a fost organizat, ca primă ediție a unei acțiuni științifice pentru aducerea în atenția specialiștilor și a publicului larg, a unui important sit arheologic și monument istoric, situat în comuna Vețel, jud. Hunedoara, știind fiind faptul că *Micia* a reprezentat unul dintre cele mai însemnate centre ale Daciei Romane, ansamblul locuirii de aici compunându-se dintr-o fortificație patrulateră construită încă din timpul lui Traian, alături de care s-a dezvoltat, pe parcursul secolelor II și III d. Chr, o așezare civilă înfloritoare. Ca urmare a poziției geo-strategice și comerciale importante, dar și datorită resurselor minerale și petrografice aflate în apropiere, *Micia* a prosperat, comunitatea de aici devenind din ce în ce mai numeroasă, activitățile acestor oameni lăsând urme arheologice pe o suprafață de mai multe zeci de hectare.

4. 31st RCRF CONGRESS - marketing roman pottery: economic relationship between local and imported products

Cluj-Napoca, 23 - 30 septembrie 2018

La cea de-a 31-a ediție, organizată de Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Facultatea de Istorie și Filozofie a Universității Babeș-Bolyai și Institutul de Arheologie și Istoria Artei al Academiei Române, care a reunit un număr de 150 de participanți, proveniți din 25 de țări europene SUA, Rusia și Tunisia, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a fost partener, alături de alte 13 instituții muzeale și științifice din țară.

Subiectul Congresului l-a reprezentat studierea relațiilor economice ale diferitelor zone ale Imperiului roman prin prisma importurilor și a producției locale de ceramică.

IV.2. PUBLICAȚII:

Anuarul științific *Sargetia, Acta Musei Devensis*, cu tradiție îndelungată, (apărută în anul 1937) a fost editat în 2018 de către MCDR, sub directa coordonare a specialiștilor Secțiilor de Arheologie, Istorie și Artă, prin colaborarea permanentă cu Secția de Marketing și Relații cu Publicul.

Anul acesta revista a ajuns la numărul **IX Seria Nouă** cuprinzând articole din domenii Arheologie, Istorie, Istoria Culturii, Etnografie, Recenzii și Note de Cultrură, de o înaltă calitate științifică, trecute prin filtrul unei comisii alcătuită din specialiști recunoscuți național și internațional.

Toate articolele publicate au fost trecute printr-un filtru științific, a unei comisii formate din specialiști recunoscuți la nivel național și internațional.

Alături de Anuarul Muzeului, în anul 2018 au fost publicate mai multe volume, pe diferite specialități având ca autori specialiștii muzeului.

- Volumul *Muzeul din Deva-Arc peste timp*-autor dr. C.S.II, I.V.Ferencz-o istorie a Muzeului, pe înțelesul tuturor, de la începuturile sale, până azi.

- Catalogul expoziției *La școală înainte de Marea Unire: cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva*- autor Georgeta Deju.

- Volumul *Cercetări Arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*.-cuprinde lucrări susținute cu prilejul simpozionului organizat de MCDR, pentru omagierea personalității prof. dr. Ioan Andrițoiu, una din figurile importante al muzeului și ale vieții științifice.-coordonatori dr. N.C. Rișcuța, dr. I.V.Ferencz, dr. A.Marc, dr. I.A. Bărbat, dr. I.Codrea-în curs de publicare.

- Volumul *Perspective și interpretări ale muzeologiei și patrimoniului în secolele XX-XXI*- autor dr. C.S.I, Gherghina Boda- în curs de publicare

- Volum- *Representantion Signs and Symbols*- -coordonatori dr. IV Ferencz, dr. N.C. Rișcuța, dr. O.C. Tutilă- în curs de publicare

- *Sate la marginea lumii. Arhitectură tradițională din județul Hunedoara / Villages at the edge of the world. Vernacular architecture in Hunedoara County*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018, 216 p., ISBN 978-973-109-802-9.- dr.Daniel I. Iancu- sub tipar

- *Prin Europa în vreme de război... „Amintirile mele din Răsboiul Mondial 1914-1919”. 100 de fotografii din albumul căpitanului Valeriu Pascu*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018. dr.Daniel I. Iancu, Georgeta Deju-- sub tipar

V. ACTIVITATE EXPOZIȚIONALĂ ȘI DE PREZENTARE A PATRIMONIULUI MUZEAL. PROIECTE ȘI EVENIMENTE CULTURALE ȘI EDUCAȚIONALE:

V.1. EXPOZIȚII:

În anul 2018 Au fost organizate 24 expoziții temporare, cu diverse tematici, în colaborare cu persoane fizice sau alte instituții.

IANUARIE:

Metalurgia fierului

În data de 10 ianuarie 2018, la sediul instituției, a avut loc vernisajul expoziției „Metalurgia fierului”, în Palatul Magna Curia din Deva. Expoziția a fost organizată în cadrul perioadei de sustenabilitate a proiectului SEE intitulat „Când viața cotidiană antică devine Patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei” – PA 16/RO12.LP10/18.02.2015. Promotorul proiectului este Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, iar parteneri sunt, alături de Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca și Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca. Regiunea Cetăților dacice din Munții Orăștiei se individualizează nu numai prin prezența unei arhitecturi monumentale, cu ziduri din blocuri de calcar fasonate, cu planuri inovatoare sau cu instalații care permiteau un confort ridicat, ci și prin diversitatea și calitatea ridicată a obiectelor folosite zi de zi, produse local sau importate din teritorii îndepărtate. Pentru a ilustra ideea expoziției sunt expuse artefacte din fier descoperite în aria capitalei Regatului Dac, cum ar fi unelte specifice unui atelier de metalurgie, lupe și lingouri de fier, unelte de dulgherie și tâmplărie, unelte agricole, arme etc. Evenimentul vine în continuarea și în completarea altei expoziții organizate în cadrul proiectului amintit, și anume „Incursiuni dacice în spațiul virtual”, dorindu-se astfel oferirea unor informații suplimentare și diversificate despre civilizația dacilor din Munții Orăștiei. Expoziția a fost deschisă în perioada 10-31 ianuarie 2018

FEBRUARIE :

Între lumile lui O

În data de 7 februarie 2018, la sediul instituției, a avut loc vernisajul unei expoziții de pictură intitulată „Între lumile lui O”, în cadrul căreia s-au prezentat publicului peste 20 de picturi în ulei pe pânză de diverse dimensiuni, lucrări realizate de către artistul Daniel Dăian. Expoziția „Între lumile lui O”

configurează viziunea artistică asupra lumii înconjurătoare din perspectiva artistului creator, care profilează pe pânză toate trăirile, frământările și zbuciumul interior, spre a relatea deșertăciunea din existența creatorului. Expoziția a fost deschisă în perioada 7-28 februarie 2018.

MARTIE:

Comorile României

În data de 1 martie 2018, la sediul instituției, a avut loc vernisajul unei expoziții de fotografie intitulată „*COMORILE ROMÂNIEI*”, în cadrul căreia s-au prezentat publicului 66 lucrări de artă fotografică, lucrări realizate de către Ilie Tudorel. „*COMORILE ROMÂNIEI*” a fost o expoziție itinerantă dedicată Centenarului MARII UNIRI de la 1918, dar și Anului European al Patrimoniului Cultural – 2018, cuprinzând lucrări care redau imagini din patrimoniul cultural tangibil, intangibil și natural. Printre acestea, alături de bisericile pictate din nordul Moldovei, centrul istoric al Sighișoarei, sate și biserici fortificate din centrul Transilvaniei sau biserici de lemn din Maramureș, se regăsesc și imagini cu cetățile dacice din Munții Orăștiei: Costești-Cetățuie, Blidaru, Piatra Roșie, Bănița, Căpâlna și Sarmizegetusa Regia. Expoziția a fost o provocare pentru vizitatori, în sensul descoperirii de noi locuri și sentimente asociate culturii, îmbogățind sufletește cetățenii cu informații vizuale despre patrimoniul național românesc. Expoziția a fost deschisă în perioada 1-25 martie 2018.

Fotografia – document etnografic

În data de 28 martie 2018, la sediul instituției s-a organizat expoziția „*FOTOGRAFIA – DOCUMENT ETNOGRAFIC*” (FDE), ediția a XIV-a. Evenimentul, a fost o inițiativă a Asociației Artiștilor Fotografi Hunedoreni, care a adus pentru prima dată la Deva o expoziție a proiectului inițiat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj, a cărui vernisaj inițial a avut loc la Cluj-Napoca, la sediul Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, în toamna anului trecut. De atunci, expoziția a mai fost itinerantă la Oradea și Arad, Deva fiind a treia destinație a acestei ediții care s-a bucurat, pe lângă susținerea Asociației Artiștilor Fotografi Hunedoreni și de sprijinul Consiliului Județean Cluj și al Asociației ArtImage. Au fost prezentate publicului zeci de fotografii valoroase, realizate cu pasiune de fotografi din întreaga țară. De asemenea, invitații Secțiunii internaționale au fost Dacai Xie din China și Huu Hung Truong din Vietnam. Proiectul expozițiilor itinerante „*FOTOGRAFIA – DOCUMENT ETNOGRAFIC*” a poposit în ultimii zece ani în numeroase săli de expoziție din țară: Baia Mare, Satu Mare, Bistrița, Ardud, Oradea, Sibiu, Târgu Mureș, Brașov, Craiova, Lugoj, Târgu Jiu, Arad dar și peste hotare: Polonia, Franța, Ungaria și Italia, demonstrând aprecierea de care se bucură din partea instituțiilor de cultură și a iubitorilor genului. Expoziția a fost la dispoziția publicului până pe data de 13 aprilie 2018.

Ștergarul zărăndean

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, prin intermediul Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad, a organizat în perioada 24 – 27 aprilie 2018 o serie de acțiuni destinate elevilor în cadrul săptămânii „Școala altfel”, dar și publicului larg.

Astfel, au putut fi vizitate expoziția etnografică intitulată „Ștergarul zărăndean”, cât și expoziția de pictură în ulei „Semne ancestrale în arta modernă”, cuprinzând lucrări realizate de artista Gabriela Dobre, membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România.

Totodată, au fost organizate o serie de ateliere, conform următorului program:

- 24 aprilie – Cum se obține șindrila? Demonstrație practică de prelucrare a lemnului și de obținere a șindrilei, susținută de meșterul Dorel Ștefan;
- 25 aprilie – Cămașa buciunănească – modele, tehnici de lucru, materiale. Meșterul popular Victoria Bufnilă le va arăta celor interesați cum se coase o cămașă buciunănească;
- 26 aprilie – Atelier de trageri cu arcul și de prezentare a armelor și tehnicilor de luptă ale dacilor, prezentate de Marcel Șerb.

APRILIE :

Județul Hunedoara – Ipostaze etnografice

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, prin intermediul Secției de Etnografie și Artă Populară Orăștie, a vernisat în data de 26 aprilie 2018, expoziția foto-documentară „*Județul Hunedoara – Ipostaze etnografice*”. Fotografii au fost realizate de către cunoscutul artist fotograf Nicu Jianu, iar evenimentul a avut loc în clădirea Sinagogii din Orăștie. Expoziția a fost deschisă în perioada 26 aprilie – 21 mai 2018.

MAI:

La școală înainte de Marea Unire. Cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva

În data de 14 mai 2018 la sediul instituției a avut loc vernisarea expoziției „*La școală înainte de Marea Unire. Cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva*”. Evenimentul cultural a fost cuprins în programul manifestărilor special gândite pentru Anul Centenarului. În cadrul expoziției, a fost prezentat publicului un segment din patrimoniul bibliofil pe care muzeul din Deva are privilegiul să-l păstreze în biblioteca sa documentară, fiind expuse 50 de cărți didactice românești care ilustrează universul livresc aflat la baza învățământului românesc transilvănean și, implicit, al celui hunedorean. Cărțile prezentate sunt dintre cele destinate învățământului românesc transilvănean primar, gimnazial și liceal, pornind de la cartea bisericească utilizată pentru învățătura pruncilor în tinda bisericii, continuând cu bucoavna, abecedarul, cartea de citire, de gramatică, de istorie a literaturii, de poetică, de stilistică, precum și cu manualele de istorie, geografie, aritmetică, fizică, științele naturii, lucrări practice și de îngrijire a sănătății. Cartea didactică a avut o reală contribuție în prefigurarea și înfăptuirea Marii Uniri, învățăturile acestor cărți fiind baza educației copiilor români. Dintre acești copii români s-a ridicat, apoi, viitoarea elită culturală și politică transilvăneană care a susținut intens școlile din Transilvania și s-a implicat cu multă hotărâre în activitatea de educare a poporului, prin numeroase activități extra-didactice, amplificând eforturile școlii. Mai ales spre sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea, dascăli, preoți, avocați, medici, economiști români au conlucrat pentru formarea unei conștiințe civice și naționale. Cu prilejul vernisajului a fost lansat și Catalogul expoziției, având același titlu. Expoziția este deschisă și poate fi vizitată până în luna octombrie 2018.

UNESCO Hunedoara - O lume întreagă într-un singur județ

În perioada 11 - 16 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, sub egida Consiliului Județean Hunedoara, a găzduit expoziția „**UNESCO Hunedoara - O lume întreagă într-un singur județ**”. Patru entități UNESCO din județul Hunedoara reprezentând tot atâtea programe ale celei mai renumite organizații mondiale pentru educație, știință și cultură au decis să colaboreze în vederea promovării comune a valorilor pe care le administrează sau le reprezintă. Reprezentanții Consiliului Județean Hunedoara, Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice, care administrează monumentul istoric „Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte”, împreună cu Administrația Parcului Național Retezat – Rezervație a Biosferei, Universitatea din București, administrator al statutului internațional pentru Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului și taragotistul Pera Bulz, deținător al titlului onorific de Tezaur Uman Viu, au semnat în data de 11 mai 2018, la Deva, un protocol de colaborare. Documentul oficial a fost semnat de dl. Sorin – Adrian Vasilescu, vicepreședinte al Consiliului Județean Hunedoara, Zoran Acimov, director al Administrației Parcului Național Retezat Rezervație a Biosferei RNP Romsilva, prof. univ. dr. Laurențiu Vlad, prorector al Universității din București, Alexandru Andrașanu, directorul Geoparcului Dinozaurilor Țara Hațegului și dl. Pera Bulz. „*Prin <Convenția despre Protecția Patrimoniului Mondial Cultural și Natural>, aprobată în 1972, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a propus un plan de protejare a bunurilor culturale din lume. De-a lungul vremii, au fost incluse în acest plan o serie de monumente și locuri de mare valoare pentru umanitate. Județul Hunedoara are privilegiul de a avea cele mai multe monumente și parcuri recunoscute prin programele UNESCO: Cetățile Dacice din Munții Orăștiei, Rezervația Biosferei Retezat și Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului. Acestea li se adaugă și un Tezaur Uman Viu în persoana cunoscutului taragotist Pera Bulz din comuna Vața de Jos*”, a declarat Sorin-Adrian Vasilescu, vicepreședintele Consiliului Județean Hunedoara, în deschiderea evenimentului. Protocolul prevede

crearea unui cadru comun de colaborare și dezvoltare la nivel județean, pentru o administrare eficientă a siturilor UNESCO. Printre obiectivele protocolului se numără și dezvoltarea unui program județean de educație și conștientizare publică privind programele, patrimoniul, valorile și principiile UNESCO și aplicarea Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă; facilitarea schimbului de experiență și derularea de programe și proiecte științifice, educaționale și culturale comune privind patrimoniul mondial UNESCO precum și a schimbului de bune practici cu entități similare la nivel național și internațional; susținerea reciprocă în vederea păstrării statului UNESCO; crearea unui cadru pentru dezvoltarea unui produs turistic de valorificare a siturilor UNESCO din județului Hunedoara pornind de la crearea unui kit comun de activități și produse; susținerea și oferirea de consultanță în vederea obținerii recunoașterii UNESCO pentru alte entități culturale sau naturale de pe teritoriul județului Hunedoara; organizarea și derularea de evenimente și proiecte comune dedicate promovării și protejării valorilor UNESCO; dezvoltarea unor activități de colaborare cu instituții și organisme specializate în conservarea și promovarea valorilor și principiilor UNESCO. Ideea de colaborare a entităților UNESCO din județul Hunedoara, în baza unui protocol comun aparține Geoparcului Dinozaurilor Țara Hațegului și s-a bucurat de întreaga susținere a Consiliului Județean Hunedoara și a celorlalți parteneri. Expoziția a fost deschisă până în data de 16 mai 2018.

- *Angeli et Daemones*

În data de 18 mai 2018, a avut loc vernisarea expoziției de pictură „*Angeli et Daemones*”. În cadrul expoziției au fost prezentate 20 de lucrări realizate de Dorina și Diana Pantea (Safir& Rifas) în tehnica ulei pe pânză. Ele se împart în două serii de tablouri: „Căderea Îngerilor - Rebeliunea demonică a creației” (Dorina Pantea) și „Căderea în Materie” (Diana Pantea). Expoziția a fost deschisă până în data de 31 mai 2018.

IUNIE:

- *la românească – simbol al identității naționale*

În data de 11 iunie 2018, a avut loc vernisarea expoziției intitulate „*la românească – simbol al identității naționale*”. Evenimentul a fost organizat în cadrul acțiunilor desfășurate prin Programul Centenar, prevăzut în Agenda Culturală. Deși ia zărândeană a ultimei jumătăți de secol este cunoscută și recunoscută pentru sobrietatea, eleganța și finețea cusăturilor sale de influență bucuimănească, care apar pe spuma albă a pânzei ca o broderie extrem de migăloasă, de culoare neagră, ia zărândeană de la începutul secolului XX se prezenta într-o mare varietate de culori, de la roșu, galben, cărămiziu, până la nuanțe de albastru, violet și verde. Expoziția „*la românească – simbol al identității naționale*” a fost o acțiune prin care Muzeul Civilizației Dacice și Romane a promovat piese din patrimoniul secțiilor din teritoriu, astfel încât publicul să le poată admira și în alte spații, prin intermediul expozițiilor itinerante. Expoziția va fi deschisă până în data de 15 septembrie 2018.

IULIE :

Încoronarea suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara și în colaborare cu Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, în data de 12 iulie 2018, a vernisat expoziția intitulată „*Încoronarea suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922*”. În cadrul evenimentului au fost prezentate publicului o serie de 30 de panouri cu imagini de la încoronarea suveranilor României Mari, multe dintre ele inedite sau puțin cunoscute. Imaginile fac parte din colecțiile Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, Muzeului Național de Istorie a României și Muzeului Național Cotroceni din București. Expoziția va fi deschisă până în data de 30 august 2018.

Școala altfel

24 -27 iulie

- La Muzeul din Brad, au fost organizate și desfășurate atelierelor: ***Cum se obține șindrila?***- demonstrație practică de prelucrare a lemnului și de obținere a șindrilii, susținută de meșterul Ștefan

Dorel; „Cămașa buciunănească”-demonstrație practică de coasere a unei cămăși buciunănești, coordonată de doamna Bufnilă Victoria; „Trageri cu arcul la țintă” –activitate practică de învățare a tehnicii de tragere cu arcul, dar și a armelor de luptă ale dacilor, activitate desfășurată sub îndrumarea domnului Șerb Marcel; inițiere în tehnica de încondeiere a ouălor, unui grup de elevi de la Grupul Școlar „Horea, Cloșca și Crișan” Crișcior, însoțit de doamna prof. dr. Crâșnic Mirela; Atelier de vacanță - pictură pe sticlă. Au participat un număr de aproximativ 32 de copii și 8 părinți, s-au realizat un număr de 45 icoane pe sticlă; - Monica Dușan, Adriana Adam.

AUGUST:

- Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist.

În data de 02 august 2018 a avut loc vernisarea expoziției **Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist.** Expoziția a fost centrată pe colecțiile de medalii și insigne emise de organizațiile tineretului communist colecționate de Lucian Bornemisa, Ioan Lungu, Dorel și Mariana Huh, Radu Mihai Morar, Gheorghe Alexandru Turi, membri ai *Asociației Colecționarilor Hobby Club „Decebal”* Deva și de Daniel Valeriu Curea, membru al *Asociației Colecționarilor de Insigne din România (A.C.I.R.)*. Au fost expuse și elemente de uniformă, publicații, plicuri, obiecte care au fost destinate stimulării tinerilor înregimentați în cele trei organizații de masă în regimul communist: Șoimii Patriei, Organizația Pionierilor și Uniunea Tineretului Communist.

Expoziția a fost deschisă ca un memento a unor vremuri apuse, pentru conștientizarea publicului, în special al celui tânăr, a unor aspect din perioada regimului communist.

- Variété

În **8 august 2018**, a fost deschisă expoziția de pictură intitulată „**VARIÉTÉ**”, care prezintă lucrări ale artistului spaniol **Armando Salas Fernandez**.

Armando Salas Fernandez este video-tehnician și designer de profesie. Încă din copilărie a fost fascinat de computere și tehnologie. Conștient fiind de progresul tehnologic și de noile metode de realizare și prelucrare a imaginii el a aprofundat arta digitală, încercând să reliefeze interacțiunea contrastului clar-obscur cu arta digitală și experimentând diverse materiale: acryl, pânză, oglindă.

Fotografiile color realizate la înalt nivel artistic, expuse, au reflectat frământările cotidiene ale artistului, concepția simplistă a unei realități moderniste, tratată în redarea unor detalii de peisaj urban cu suprafețe plane și sinuoase, unde umbre și lumini se împletesc în conturarea unor siluete și contururi umane, reflexii dezleagă mistere și clișee cotidiene.

SEPTEMBRIE:

- Exposed

Expoziție de artă vernisată în data de **03.septembrie 2018**, cu lucrări ale artistei Maria Modi.

Realizate în tehnica ulei pe pânză, lucrările Mariei Modi transpun portretul iconografic al **FEMEII**, *configurează siluete și portrete feminine, povești ilustrate, care colorează zâmbete sau angoase, fericirile ori deznădejdele destinului feminin. Este practic o reflexie a creației, care se complică în planul edenului terestru. Picturile reprezintă comuniunea omului-femeie cu natura, care se ramifică atât în interiorul, cât și în exteriorul ființei umane, Exposed încercând să ne prezinte Femininul expus în toată splendoarea sa materială, sentimentală și morală, în societatea actuală, din nefericire femeile se situează în mod diferit una față de cealaltă – pentru că mai tot timpul acestea se percep ca rivale. Oare este surprinzător faptul că atunci când singura ambiție a femeii se axează pe frumusețea exterioară, să se producă rivalități perpetue? Toate suntem parte din aceeași rasă și am putea să ne ridicăm deasupra virtuților morale, dacă am reuși să nu ne mai vedem una pe alta cu ochi suspicioși sau chiar invidioși. Poate că a venit timpul pentru a realiza o revoluție în maniere feminine, poate că a venit timpul să restabilim demnitatea emoției exilate la periferia preferințelor umane și pentru a o integra în spectrul firesc al firii umane, pentru ca numai prin acest travaliu al devenirii individuale să putem reechilibra lumea au fost explicațiile artistei.*

Frumusețea neconvențională. Arta tatuajului

O expoziție neconvențională, de antropologie, arheologie și artă, vernisată pe data de **22 septembrie 2018**

Treptat, omul a realizat că propriul său corp este diferit de orice alt mediu, cel mai potrivit mod de expresie a concepțiilor artistice și spirituale, recipientul existenței personale colective, a identității sociale particulare și a personalității sale, care îl însoțește în permanență. Transferă complexul de decoruri de pe obiecte sau suporturi statice, pe pielea corpului său, care devine pentru el forma vie ce oferă vibrații și efect oricărui tip de decorațiuni.

Au fost expuse statuete neolitice din România, imagini ale spectaculoaselor tatuaje scitice și ale celor tradiționale balcanice, unelte de tatuaj, de la cele mai rudimentare la cele moderne, alături de imaginile fantasticelor opere de artă corporală ale doi dintre cei mai cunoscuți artiști tatuatori din Europa Estică, Piotr Szot – Polonia și Grisha Maslov – Rusia. Vernisajul expoziției de artă a tatuajului a fost completat de o prezentare a practicării tatuării în lumea antică, **prezentare susținută de renumitul prof. univ. Luc Renaut, de la Universitățile Grenoble Alpes (UGA), Franța, care a cercetat îndelung simbolistica și semnificația tatuajului în acea perioadă.**

Expoziția a fost organizată de specialiști din cadrul Secției de Marketing și Relații cu Publicul, în colaborare cu Muzeul din Sebeș, cu Secția de Arheologie, specialiști din Compartimentul de Evidență și cu sprijinul Secției de Istorie și Artă.

Anul European al Patrimoniului Cultural

Prin această expoziție, deschisă la MCDR Deva, în **26 septembrie 2018** s-a dorit atragerea atenției asupra importanței și a modului de protejare și promovare a tuturor vestigiilor istorice. *Prin restaurarea și conservarea patrimoniului, în cazul nostru a celui mobil, contribuim la păstrarea pe termen lung a informațiilor cu valoare universală pentru noi ca indivizi, pentru comunitățile și societățile noastre și să le transmitem generațiilor viitoare,*

Au fost expuse 35 obiecte de ceramică, 33 obiecte metal și 2 cărți restaurate în laboratoarele MCDR de către specialiștii instituției.

Semne după zece ani.

Expoziție deschisă pe data de **27 septembrie 2018**, la Sinagoga din Orăștie, MCDR fiind partener în organizarea sa. A fost dedicată sculptorului și muzeografului Nicolae Adam, membru marcant al comunității din Orăștie.

OCTOMBRIE:

Patrimoniul contemporan, imaterial, universal. Zilele icoanei.

Expoziție de artă bizantină, realizată în colaborare cu **Episcopia Devei și Hunedoarei, Universitatea de Artă și Design Cluj Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia și Grupul Sfântul Ioan Damaschin din Cluj Napoca.**

Vernisajul a avut loc în data de 20 octombrie 2018, completat de un concert de muzică bizantină susținut de membrii grupului „Sfântul Ioan Damaschin” din Cluj Napoca. Expoziția a fost parte a manifestării intitulate **Zilele Icoanei**, ediția VIII.

NOIEMBRIE

Arhitecturi medievale sibiene

Expoziție de artă plastică, cuprinzând lucrări ale artistului Pele Constantin, ce a fost vernisată în data de **1 noiembrie 2018**. Urmând tradiția înaintașilor săi pictori, Constantin Pele nu se abate de la plăcerea de a surprinde pe pânze motivele atât de cunoscute, dar mereu altfel simțite, înțelese și

redate de artiști. În abordarea sa figurativă se manifestă fascinația ritmurilor arhitecturale ordonate ascensional, jocul întâlnirilor dintre diagonalele acoperișurilor, forța zidurilor și zveltețea arcadelor, toate sub <<privirile>> vestitelor lucrări ce veghează asupra destinului cetății. Cromatica, în armonii atent căutate, contraste de culori reci și calde sau de complementare, susține ritmul și vitalitatea motivelor.

Orăștia și Marea Unire

Vernisajul expoziției, parte a activităților dedicate celebrării Marii Uniri de la 1918, a avut loc în data de **14 noiembrie 2018**, la Sinagoga din localitate Orăștie, jud Hunedoara.

Prin fotografii, piese muzeale, reconstituiri ambientale și mijloace audio – vizuale, au fost ilustrate momentele semnificative prin care orăștienii și-au adus contribuția la împlinirea visului de unire a tuturor românilor. Tradițiile seculare și contribuția fundamentală a unor mari personalități precum Ioan Mihailescu și Aurel Vlad, activitatea publicistică în limba română și cărțile tipărite, asociațiile culturale, industriale și economice, ale românilor din Orăștie au pregătit starea de spirit în favoarea ideii de unitate națională. Activismul politic își găsește expresia în alegerea lui Aurel Vlad ca prim deputat cu program național, în Parlamentul de la Budapesta. În perioada octombrie – decembrie 1918, fruntașii vieții culturale și politice românești din Orăștie și împrejurimi au contribuit prin acțiunea lor la organizarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia.

Ipostaze hunedorene din epopeea unității românești

Parte a Programului celebrării Centenarului Marii Uniri de la 1918, această expoziție s-a deschis publicului larg în data de **26 noiembrie 2018**. Încheierea Primului Război Mondial și înfăptuirea Marii Uniri reprezintă evenimente istorice cruciale trăite de români în anul 1918. Desfășurată pe cele două coordonate, expoziția marchează contribuția hunedorenilor la aceste momente istorice unice, aducând în atenția publicului atât personalități din rândul elitelor, cât și eroi modești, până acum anonimi. Cei pe care îi cunoaștem cu prilejul acestei expoziții au povești de viață reprezentative pentru majoritatea românilor transilvăneni care au trăit experiența Primului Război Mondial sau au avut bucuria de a fi parte din excepționalul eveniment istoric al Marii Uniri.

Drumul către Marea Unire, trecând prin Marele Război, a fost urmărit prin intermediul documentelor, fotografiilor vechi, decorațiilor, armelor, uniformelor sau amintirilor hunedorenilor care au participat la evenimentele de acum o sută de ani, surse istorice remarcabile cu ajutorul cărora avem privilegiul de a recupera o fărâmbă din istoria evenimentelor din preajma Marii Uniri.

V.II. EXPONATUL LUNII

De asemenea, în cadrul proiectului **Exponatul lunii 2018**, au fost aduse în atenția publicului un număr de 7 piese deosebite din colecțiile de istorie, arheologie, științele naturii, restaurare, artă, etnografie și carte veche ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane, astfel:

IANUARIE: *Statuetă atropomorfă,*

FEBRUARIE: *Tabla Breslei olarilor din Hațeg;*

MARTIE: *Cuier cu linguri. Colecția Constantin Perța,*

APRILIE: *Piese din Tezaurul de la Cioclovina;*

MAI: *Icoana pe sticlă Sfinții Constantin și Elena;*

IUNIE: *Figurine zoomorfe de la Măgura Uroiului;*

IULIE: *Seceră de piatră cioplită din Paleolitic.*

AUGUST: *gravura Cetatea Deva dinspre Apus*

SEPTEMBRIE: *reprezentare sculpturală din bronz a unei mâini, Colonia Ulpia Traiana Augusta*

Dacica Sarmizegetusa

OCTOMBRIE: *Ceainic din Colecția de la Batiz*
NOIEMBRIE: *Hotărârea noastră, Ludești, 16 noiembrie 1918*
DECEMBRIE: *Banderolă tricoloră română, purtată de Lt. Valeriu Pascu la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918.*

V.III. PROIECTE ȘI EVENIMENTE CULTURALE ȘI EDUCAȚIONALE:

FEBRUARIE

Târgul de Turism de la Londra

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a fost promovat în perioada 1 – 4 februarie 2018, la Târgul de Turism de la Londra. Evenimentul a avut loc în baza unui protocol de colaborare încheiat între instituție și Asociația de Turism Retezat. Astfel, imaginea Muzeului Civilizației Dacice și Romane a fost promovată printr-o paletă largă de materiale publicitare. Nu este prima dată când instituția participă la asemenea evenimente, naționale sau internaționale. În cadrul acestora există posibilitatea să fie atrasă și mai mult atenția publicului asupra potențialului cultural și turistic pe care îl deține, prin Palatul Magna Curia și secțiile din teritoriu, fie că vorbim despre capitala Daciei Romane, Ulpia Traiana Sarmizegetusa, de Complexul de monumente de la Țebea, de Casa-Muzeu Avram Iancu din Baia de Criș, de Complexul memorial Aurel Vlaicu sau de secțiile de etnografie din Brad și Orăștie.

MARTIE

Ateliere „de bătut toaca” și „de împistrit ouă”

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, prin intermediul Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad, a organizat în perioada 27 – 30 martie 2018, o serie de acțiuni prilejuite de Postul Mare, cu o semnificație deosebită pentru creștini și care ne apropie de sărbătoarea Paștelui. Cele două ateliere s-au desfășurat zilnic, în perioada 27 – 30 martie 2018, între orele 09 – 14.00- **Secția de Istorie și Artă, Muzeul Brad**

APRILIE

Trecut, prezent, viitor, Ediția a III-a

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, în calitate de partener, în data de 12 aprilie 2018 a organizat **Conferința de deschidere a Proiectului Internațional „Trecut. Prezent. Viitor”, ediția a III-a**. Proiectul este înscris în Calendarul Activităților Educative Naționale 2018, domeniul cultural-artistic, Poziția 2. *„Împreună putem susține dezvoltarea tinerilor talentați!”*.

MAI

Noaptea Muzeelor

Noaptea Muzeelor este denumirea dată evenimentului anual cultural patronat de Consiliul Europei, de UNESCO și de Consiliul Internațional al Muzeelor (ICOM), prin care numeroase muzee, în parteneriat cu diverse alte instituții de cultură, își deschid liber porțile, simultan, până târziu în noapte. Acest eveniment este organizat în sâmbăta cea mai apropiată de data de 18 mai, data adoptată de ICOM (Consiliul Internațional al Muzeelor) drept Ziua Internațională a Muzeelor.

În data de 19 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a organizat ediția a XIV-a a evenimentului „Noaptea Muzeelor”, care a cuprins o serie de manifestări atât la Palatul Magna Curia din Deva, cât și la două dintre secțiile din teritoriu, respectiv Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie și Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad:

DEVA:

Parada de costume - personaje de poveste prezentată de Trupa de Teatru „Ludum” și voluntari.
Spectacol de Teatru coregrafic: „Mugurul”, premiat cu Trofeul Artelor, susținut de Trupa de Teatru „Ludum” și voluntari.

Parada portului popular; suite folclorice, dansuri populare, soliști vocali și instrumentiști – Ansamblul folcloric ROMÂNĂȘUL.

Cântece de divertisment din repertoriul românesc și internațional – Corul ARLECHINO.

Piese corale din repertoriul românesc și internațional – Corul LIRA.

Lucrări instrumentale și vocale din repertoriul românesc și universal – muzică instrumentală și canto classic - elevi.

Piese pentru pian la 4 mâini – Duo pianistic ALMA.

Lucrări muzicale camerale susținute de Cvartetetele MAGGIORE, CUORE și orchestra de cameră JUVENTA.

Piese corale din repertoriul românesc și universal susținut de Corul ORFEU.

Muzică ușoară și jazz, program susținut de Formația TEMPO.

Muzică ușoară românească și internațională, program susținut de Formația PLAY IT BAND.

Spectacolul de Teatru coregrafic „Fata din Pom”, realizat pentru UNICEF, susținut de Trupa de Teatru „Ludum” și voluntari.

Parada de costume - personaje de poveste cu lampadare prezentată de Trupa de Teatru „Ludum” și voluntari.

MUZEUL DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ ORĂȘTIE

Deschiderea evenimentului cu o paradă a portului popular.

Moment artistic „Joc și cântec popular”.

Istorie vie: „Meșteșugarul armelor dacice, fierarul artizan Emanuel Bezeriță”.

Vernisarea expoziției foto-documentară „Muzeul, Cetatea și Centrul istoric, valori patrimoniale orăștience”.

Vizitarea expoziției temporare „Calendar rural, zile de muncă și zile de sărbătoare”.

Proiecție de filme documentare.

MUZEUL DE ISTORIE LOCALĂ ȘI ETNOGRAFIE BRAD

Deschiderea evenimentului prin vizitarea expoziției cu titlul „Ștergarul zărăndean”.

Organizarea unei șezători la care vor participa poeți populari din zona Bradului.

Recital cameral intitulat „Trio A Piacere”

Muzeul Civilizației Dacice și Romane în colaborare cu O.N.G. PIANO „MODUS VIVENDI” a organizat în data de 22 mai 2018, un eveniment muzical care a avut loc în Sala Șemineului din Palatul Magna Curia. Este vorba despre un Recital cameral intitulat „Trio A Piacere”, susținut de către Călin Fărcășel – flaut I, Irina Laura Suceveanu – flaut II și Andrei Enoiu – pian- **Secția de Marketing și Relații cu Publicul**

Târgul European al Castelelor, ediția a IV-a

În perioada 26 - 27 mai 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat în calitate de expozant la Târgul European al Castelelor - ediția a IV-a.

Târgul European al Castelelor este un eveniment unic în România care dorește să promoveze frumusețea monumentelor istorice din țară și din Europa. Cea de-a patra ediție a acestui eveniment s-a desfășurat timp de două zile la Castelul Corvinilor, în municipiul Hunedoara.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a participat la acest târg cu un stand propriu, fiind prezentate și distribuite vizitatorilor și participanților la acest eveniment, materiale publicitare produse de Muzeul Civilizației Dacice și Romane prin intermediul cărora se promovează propriul patrimoniu. Participarea Muzeului Civilizației Dacice și Romane la târgul european de la Hunedoara constituie un eveniment important în politica de promovare a patrimoniului deținut, precum și o bună ocazie de extindere a colaborărilor cu parteneri externi- **Secția de Marketing și Relații cu Publicul**

IUNIE

Ziua Internațională a Copilului

În data de 1 iunie 2018, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, intrarea pentru copii a fost liberă la toate punctele de lucru ale instituției: Palatul Magna Curia din Deva, Muzeul de Etnografie și Artă Populară Orăștie, Muzeul de Arheologie Sarmizegetusa, Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad, Complexul Memorial „Aurel Vlaicu”, Casa Muzeu „Avram Iancu” din Baia de Criș și Complexul de Monumente Țebea.

Scoala de vară de restaurare, Ediția a III-a

În perioada 5 – 11 iunie 2018, a fost organizată ediția a III-a a acțiunii intitulate „**Scoala de vară de restaurare**”. Scopul principal al acestui eveniment a fost promovarea activității de restaurare în rândul tinerilor cu speranța că pe viitor vor îmbrățișa această profesie, salvarea patrimoniului mobil și imobil constituind o prioritate în momentul de față. Lipsa de informare asupra importante activității de restaurare și conservare precum și intervenția neavizată asupra obiectelor de patrimoniu a dus la pierderea masivă a unor artefacte și concomitent la distrugerea unor mărturii istorice asupra evoluției vieții și locuirii umane.

La această acțiune au participat 20 de elevi din clasele a XI-a și a XII-a – secțiunea ceramică – de la Liceul de Arte „Sigismund Toduță” din Deva și s-a desfășurat pe trei paliere: prezentare teoretică a procesului de restaurare pe suport metal, ceramică, sticlă și hârtie, realizată de restauratori experți în domeniu; demonstrații practice a procesului de restaurare, acțiune interactivă unde participanții au putut realiza sub îndrumarea specialiștilor diverse operațiuni; expoziție cu obiectele restaurate, oferirea de diplome și premii participanților -**Secția de Restaurare și Conservare a Patrimoniului**

Ziua lei și Sărbătoarea Sânzienelor- Brad

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, prin intermediul **Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad** a organizat în data de **24 iunie 2018**, o manifestare prin care s-a sărbătorit „*Ziua lei*” și a „*Sânzienelor*”. Participanții la sărbătoare s-au bucurat de sonoritățile poeziei populare aduse de poeții din zonă, precum și de prezentarea unor obiceiuri vechi specific sărbătorii *Sânzienelor*- **Secția de Istorie și Artă**

Turul Centenarului

În perioada 26-30 iunie 2018, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a participat la „Turul Centenarului”, o cursă ciclistă redenumită „Pedalăm pentru România. 500 de km. 5 zile. Din București, Iași și Timișoara. Spre Alba Iulia!”. La această acțiune a participat din partea instituției, dr. Daniel I. Iancu, cercetător științific III în cadrul Secției de Istorie și Artă. „Turul Centenarului” a fost inclus în Agenda Culturală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane, reprezentând un mod de a celebra, prin fapte, eforturile românilor pentru realizarea Marii Uniri de la 1918. Acțiunea a pornit la inițiativa unui grup de voluntari, fiind un eveniment necompetitiv, „*un marș pe biciclete menit să sărbătorească Centenarul Marii Uniri și să încurajeze mersul pe două roți și un stil de viață activ și sănătos*”, se arată pe site-ul pedalampentruromania.wordpress.com- **Secția de Istorie și Artă**

IULIE

Festivalul Internațional de Operă și Muzică Clasică „Hunedoara Lirică”

În calitate de colaborator, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, a găzduit **Festivalul Internațional de Operă și Muzică Clasică „Hunedoara Lirică, ediția a II-a**, organizat în perioada 09 – 20 iulie 2018. Respectând tradiția de anul trecut Festivalul s-a desfășurat în mai multe locații din Hunedoara urmărind în acest fel transformarea evenimentului într-un simbol de identificare a județului- **Secția de Marketing și Relații cu Publicul**

Ateliere de vacanță

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, prin intermediul **Expoziției de Istorie Locală și Etnografie Brad**, în perioada 24 – 27 iulie 2018 a organizat o serie de acțiuni.

Astfel, în zilele de **24 și 25 iulie 2018**, Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad a găzduit două acțiuni derulate de către Școala Gimnazială „Mircea Sântimbreanu” din Brad în cadrul *Atelierelor de vară „Șotron”*. În prima zi copiii participanți la proiect s-au întâlnit cu artistul plastic Silvia Dușan, care le-a prezentat o parte dintre lucrările sale de grafică și ilustrație de carte, după care, coordonat de acesta, fiecare participant a pictat personajul preferat din poveștile ascultate în timpul atelierelor de vacanță. În data de 25 iulie, copiii au vizitat Expoziția „Ștergarul zărăndean”. De asemenea în cadrul atelierelor copiii au reconstituit cu ajutorul pieselor de lego, clădirea Muzeului de Istorie Locală și Etnografie Brad și a casei tradiționale aflată în curtea muzeului. Totodată, în perioada **24-27 iulie 2018**, prin intermediul cursurilor gratuite cu titlul „Icoana-meșteșug, artă și har”, copiii au participat la o inițiere în meșteșugul artiștilor populari iconari- **Secția de Istorie și Artă**.

Festivalul Dac Fest, ediția a IX-a – Măgura Uroiului

Muzeul Civilizației Dacice și Romane, sub egida Consiliului Județean Hunedoara, a organizat Festivalul Internațional DAC FEST, ediția a IX-a, care a avut loc în perioada 27 - 29 iulie 2018, în satul **Uroi**. Punctul de referință al proiectului îl constituie continuarea și dezvoltarea unui festival multianual (deja tradițional) care să promoveze civilizațiile dacică și romană prin activități de reconstituire istorică antică. Scopul acestui eveniment constă în educarea publicului participant, în special a tinerilor, prin metode alternative, pentru asimilarea informațiilor despre istoria, civilizația și tradițiile dacilor și romanilor care au trăit pe aceste meleaguri. De asemenea, se urmărește o promovare durabilă a patrimoniului cultural național din județul Hunedoara, mai ales a cetăților dacice din Munții Orăștiei, a monumentului istoric „Situl arheologic de la Uroi”, punct Măgura Uroiului și a resurselor naturale și umane existente în zonă pentru dezvoltarea unui turism cultural civilizat.

AUGUST:

Festivalul pădurenilor „Drăgan Muntean”

25-26 august 2018 a avut loc Festivalul pădurenilor „DRĂGAN MUNTEAN” - ediția XXXVIII, în localitatea Poienița Voinii pe Dealul Cornetului, MCDR fiind colaborator.

SEPTEMBRIE

Patrimoniul cultural național în Anul Centenarului. Cooperare judiciară și strategii de investigare”

În perioada 04 – 06 septembrie 2018, a avut loc simpozionul cu tema, *Patrimoniul cultural național în Anul Centenarului. Cooperare judiciară și strategii de investigare*”, organizat de Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara în parteneriat cu Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, desfășurat la Costești, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara fiind invitați să participe reprezentanți ai Ministerului Public, Ministerului Justiției, ai Poliției Române, precum și experți din cadrul Ministerului Culturii. Intervențiile participanților au analizat problematica specifică, procedurile naționale de combatere a fenomenului infracțional în domeniu, precum și modalități și rezultate relevante ale dezvoltării și sistematizării relațiilor interinstituționale.

Serbările naționale Țebea

În data de 9 septembrie 2018, în Panteonul Moșilor din localitatea Țebea, comuna Baia de Criș, județul Hunedoara, a avut loc manifestarea dedicată eroilor neamului, în anul Centenarului, încărcătura evenimentului fiind mult mai mare-**Secția de Istorie și Artă, Secția de Marketing și Relații cu Publicul**

Muzeul Civilizației Dacice și Romane a fost organizator al evenimentului, alături de:

INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL HUNEDOARA

CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA
CENTRUL DE CULTURĂ ȘI ARTĂ AL JUDEȚULUI HUNEDOARA
PRIMĂRIA COMUNEI BAI A DE CRIȘ
TELEVIZIUNEA ROMÂN

OCTOMBRIE

MICUȚA FIFI ȘI CENTENARUL pe înțelesul copiilor,

04 octombrie, 12 octombrie 2018- organizat de Trupa de actori profesioniști „Hocus-Pocus” din Sibiu, care a avut loc la Palatul Magna Curia. A fost vorba despre o etapă a unui proiect intitulat „**Micuța FiFi și Centenarul pe înțelesul copiilor**”, care și-a propus să prezinte evenimentele Marii Uniri prin spectacole de teatru cu implicarea copiilor, în scene educaționale pentru înțelegerea Centenarului.

„La 100 de ani de la Marea Unire mulți dintre copii nu reușesc să înțeleagă importanța acestor file de istorie ale neamului românesc. Prin intervențiile propuse în proiect se are în vedere prezentarea sub o formă accesibilă și ușor de înțeles a evenimentelor Marii Uniri, dar și posibilitatea cunoașterii de către tânăra generație a personalităților marcante care au făcut posibilă existența unei Români Mari. Este un proiect educațional și interactiv adresat copiilor, al cărui scop este acela de a readuce la viață file de istorie. Vom aborda evenimentele într-o ordine cronologică având ca reper evenimentele petrecute în primul război mondial. Împreună cu Micuța FiFi, cele mai importante momente vor deveni foarte ușor de înțeles pentru cei mici. „Unirea s-a născut la sat”, „Să întindem masa mare – ardeleni, munteni și moldoveni”, „Povestea tricolorului” sau „M-așteaptă mama-n prag acasă” sunt doar câteva momente vitale din istorie pe care le vom interpreta cu ajutorul actorilor profesioniști”, se precizează în descrierea evenimentului- **Secția de Istorie și Artă, Secția de Marketing și Relații cu Publicul.**

Aniversarea victoriei creștinătății 1479

13 octombrie 2018

La 13 octombrie 1479 pe Câmpul Pâinii lângă Orăștie a avut loc o confruntare epeică între lumea creștină și lumea musulmană, iar victoria câștigată capătă noi semnificații în zilele noastre.

Prin această manifestare, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva a celebrat, împreună cu cei prezenți acest moment important din istoria României- **Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie**

Scoala Altfel

16-19 octombrie 2018

Acțiunile s-au desfășurat în parteneriat cu Colegiul Național „Avram Iancu” Brad, în cadrul programului la **Muzeul de Istorie și Etnografie Locală Brad** (situat în Municipiul Brad, Str. Cloșca, Nr. 4), astfel: Atelier de trageri cu arcul de țință, armele și tehnicile de luptă ale dacilor, prezentate de „dacul” Șerb Marcel ;Expozițiile: „Ștergarul zărândeian”, „Semne ancestrale în arta modernă” lucrări realizate de artista Gabriela Dobre, membră U.A.P.R. și mini expoziția „Când lemnul prinde viață” cu obiecte meșteșugărești realizate de meșterul popular Avram Raț din Blăjeni- **Secția de Istorie și Artă**

25 octombrie 2018

Ziua Armatei Române a fost celebrată în Panteonul Moșilor din localitatea Tebea, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, sub egida Consiliului Județean Hunedoara, participând, alături de celelalte instituții publice ale județului Hunedoara, la celebrarea eroilor naționali de Ziua Armatei Române în anul Centenarului Marii Uniri.

NOIEMBRIE

La izvoarele limbii române în anul Centenarului

15 noiembrie 2018

Acțiune culturală, desfășurată sub forma unei șezători la sediul muzeului din Municipiul Brad, au participat poeți populari din zonă și a fost lansată cartea poetei **Ileana Cornelia Neaga**, cu titlul „**Ca pă la noi**”.

Acțiunea cultural-etnografică organizată de **Muzeului de Istorie Locală și Etnografie Brad**, se încadrează în șirul evenimentelor dedicate Centenarului Marii Uniri- **Secția de Istorie și Artă**

15-18 noiembrie 2018

Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, a participat, ca de fiecare dată, la invitația ADEH, la **Ediția de toamnă a Târgului de Turism al României**, București, prin materiale de promovare a patrimoniului istoric aflat în gestiunea sa, la standul județului Hunedoara, prezentând astfel, vizitatorilor oportunitățile Turismului Istoric din această regiune- **Secția de Marketing și Relații cu Publicul**

23 – 26 noiembrie 2018.

În cadrul Proiectului Național Școala altfel, MCDR a fost una din instituțiile care s-a implicat active, primind peste 200 de elevi, oferind ghidaj de specialitate prin specialiștii săi care au ținut mini lecții de istorie.

VI. COLOCVII, DEZBATERI PUBLICE, ORGANIZATE ÎN SCOPUL VALORIFICĂRII ȘI PROMOVĂRII PATRIMONIULUI. PARTICIPARE LA PROIECTE CULTURALE ȘI REDACTĂRI DE REVISTE ȘTIINȚIFICE. PARTICIPARE LA FESTIVITĂȚI PUBLICE:

VI.1.Secția de Arheologie

Participare la workshop-ul „Monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural”, organizat în cadrul ediției a XIV-a a Simpozionului Internațional „Prioritățile Chimiei pentru o Dezvoltare Durabilă” (PRIOCHEM), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie, București: 10.10.2018 (Nicolae Cătălin Rîșcuța; Cătălin Cristescu).

Prezentare *Locuirea antică la Ardeu din perspectiva unor metode moderne de cercetare*, în cadrul work-shopului *Cercetarea interdisciplinară în arheologie*, 19-22 aprilie 2018, Centrul de Cercetări Interdisciplinare a Patrimoniului Arheologic Mobil și Imobil ARHEOTIM și Universitatea de Vest din Timișoara (Iosif Vasile Ferencz).

Prezentare în cadrul evenimentului *169 de ani de la distrugerea cetății Deva*, 13.08.2018 (Ionuț Codrea)

Ziua Porților Deschise pe șantierul arheologic „Cetățile Dacice din Munții Orăștiei”, situl arheologic Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia: 31.08.2018 (Cătălin Cristescu).

Participare la festivalul DacFest, ediția a IX-a, *Măgura Uroiului*; Perioada 27-29 iulie; Activitate de ghidaj în situl arheologic (Ioan Alexandru Bărbat, Antoniu Tudor Marc)

Alături de activitățile menționate mai sus, specialiștii arheologi au participat, ca inițiatori sau parteneri, la derularea unor proiecte de cercetare naționale sau internaționale:

- GRANTUL: *Dinamici comunitare și constructe identitare în estul Bazinului Carpatic în a doua epocă a fierului. Impactul mobilității umane*, finanțat de Ministerul Cercetării și Inovației,

- RO-CHER: *Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc*, componenta P1 – *Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale*. Coordonator: Agenția Spațială Română. Parteneri instituționali: ICECHIM București, MCDR Deva, MNUAI, USAMV București

Activitate de editare pentru anuarul *Sargetia. Acta Musei Devensis* (S.N.), IX (XLV), 2018, în Colegiul de Redacție (Ioan Alexandru Bărbat – responsabil, Cătălin Cristescu, Antoniu Tudor Marc).

Editare volum de studii *Representations signs and Symbols, Proceedings of the Symposium on Life and Daily Life*, care va apărea la Cluj-Napoca, în 2018 (Oana Tutilă, Nicolae Cătălin Rișcuța, Iosif Vasile Ferencz).

Editare volum de studii: *Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie. In memoriam Ioan Andrițoiu*, care va apărea la Cluj-Napoca, în 2018 (Nicolae Cătălin Rișcuța, Iosif Vasile Ferencz)

Participare ca invitați la prezentarea făcută de către specialiștii Institutului Național al Patrimoniului cu privire la stadiul redactării Documentației de Avizare a Lucrărilor de Investiții (D.A.L.I.) cu privire la monumentul UNESCO Grădiștea de Munte – *Sarmizegetusa Regia*, susținută la MCDR Deva: 17.09.2018.

Organizatori ai celui de-al 14-lea Congres Internațional de Tracologie “Thracian the Past. From Bronze Communities to Iron Kingdoms”, Deva, 2020: redactare și traducere pentru prima scrisoare circulară; concept, conținut, observații și sugestii pentru pagina web temporară a congresului (Nicolae Cătălin Rișcuța, Cătălin Cristescu).

Participare în calitate de membru în Consiliu de securitate și sănătate în muncă (Iosif Vasile Ferencz).

Participare ca membru în Grupul de lucru constituit cu scopul de a întocmi documentația de specialitate pentru proiectul Consiliului Județean de amenajare a unui Muzeu al Civilizației Dacice, la Orăștie (Iosif Vasile Ferencz)

Expertiză pentru Poliție pentru un lot de materiale arheologice confiscate (Iosif Vasile Ferencz).

Participare la Consiliul Științific al Serviciului Public de Administrare a Monumentelor (SPAMI), din cadrul Consiliului Județean Hunedoara (Cristina Bodó) .

Selecție de imagini cu vase dacice pentru jurnalistul Mihai Tatulici, prin doamna Gina Neacșu (Nicolae Cătălin Rișcuța, Iosif Vasile Ferencz, Cristina Mitar).

VI.2. Secția de Istorie și Artă

- Organizarea activităților și întocmirea materialelor necesare, cu ocazia Festivităților dedicate lui Aurel Vlaicu (24.06) – Daniel I. Iancu;

- 4 martie, 2018, la Mănăstirea Râmeț, alături de Societatea „Avram Iancu” filiala Cluj și filiala Brad, am participat la activitatea de comemorare a eroilor Horea, Cloșca și Crișan, conducători ai Răscoalei de la 1784 – Monica Dușan.

-26 mai - festivitatea de inaugurare a Muzeului Textilelor de la Băița – Monica Dușan.

1 iunie, - la concursul de desene cu tema „Centenar 2018”, ca membru al juriului, concurs organizat de Casa de Cultură Brad și Primăria Municipiului Brad – Monica Dușan.

-8 iunie, ca reprezentant al MCDR Deva și membru al juriului la Concursul de „interpretare cântece populare” din cadrul Proiectului educațional „Zestrea românească” inițiat de Șc. Gimn. „Horea, Cloșca și Crișan” Brad. Muzeul a fost partener și a contribuit cu suma de 400 lei pentru acordarea de medalii câștigătorilor concursului – Monica Dușan.

-23 iunie, la activitatea organizată de Societatea „Avram Iancu”, filiala Brad, cu ocazia sărbătoririi a 194 de ani de la nașterea lui Avram Iancu – Monica Dușan.

Ateliere de încondeiere a ouălor și de bătut toaca în 27-30 martie. Au participat un nr. de aproximativ 200 de elevi de la școlile din zona Bradului

Între 16-27 iulie, Școala Gimnazială „Mircea Sântimbreanu” Brad a organizat *Atelierele de vară „Șotron”*, cu tema „Viețuitoarele (plantele, animalele, inclusiv omul) au nevoi specifice pe parcursul ciclurilor de viață”, desfășurate în colaborare cu M.C.D.R. Deva, la Muzeul de Istorie Locală și Etnografie Brad; în 24 iulie 2018, copiii participanți la proiect s-au întâlnit cu artistul plastic Silvia Dușan, care le-a prezentat o parte din lucrările sale de grafică și ilustrație de carte, după care, coordonați de acesta, fiecare participant a pictat personajul preferat din poveștile ascultate în timpul atelierelor de vacanță, iar în data de 25 iulie, copiii au vizitat Expoziția „Ștergarul zărândeian” de la Muzeul de Istorie

Locală și Etnografie Brad, unde au observat cu atenție clădirea muzeului, cât și căsuța tradițională de aici. Ambele clădiri au fost redată de către copii, cu ajutorul pieselor de lego – Monica Dușan.

Activități în cadrul unor Parteneriate cu: Șc. gimn. „Horea Cloșca și Crișan” pentru Concursul de Tradiții și Obiceiuri Locale „Zestrea Românească”; -Parteneriat la Proiectul educativ „Împreună ilustrăm incluziunea”, cu Asociația IHTIS, din com. George Enescu, jud. Botoșani. În cadrul acestui proiect am contribuit prin întocmirea unui material despre costumul popular zărandean, material ce va intra în Culegerea „Portul străbunilor”, tipărită în cadrul proiectului de mai sus și distribuită apoi elevilor, gratuit – Monica Dușan.

- Prezentări de carte în cadrul lansării de volume: Lansare de carte Iosif Vasile Ferencz, *Muzeul din Deva. Arc peste timp*, Cluj-Napoca, 2017 – prezentare de carte Georgeta Deju;

- Lansare de carte Ștefan Letea „Războiul îngerilor” prezentarea cărții - Monica Dușan; 15 noiembrie 2018 - Prefață și prezentare Monica Dușan;

- Lansarea volumului „Memoriile unui moț despre satul natal” de Vasile Meșter, la Căminul Cultural Bulzești, 10 noiembrie 2018 - Prefață și prezentare carte-Monica Dușan;

Participare la lansări de carte: volumul de poezie „Horea”, autor Nicolae Crepcia și volumul „Colonelul Nicolae Costinaș -un destin la limita supraviețuirii”, autor prof. dr. Mirela Crâșnic – Monica Dușan, Adriana Adam.

- Atelier de pictat icoane pe sticlă în cadrul expoziției *la românească – simbol al identității naționale*, 16 iunie 2018, la sediul Magna Curia, realizat de Diana Pantea.

Participarea la concursuri, expoziții și saloane de fotografie, în special cu fotografii de natură documentară, etnografică și istorică: Oradea, *FED XIV*; Arad, *FED XIV*; Deva, *FED XIV*; Deva, *Salonul de iarnă*; Deva, *ÎnSEMNE*; Petroșani, *ÎnFOCUS*; 1 iunie, ora 18.30, Filarmonica de Stat din Oradea, vernisarea expoziției „*deSCRIERI*”, a AAFH, sub patronajul AAFR și „Varadinum” Oradea – Daniel I. Iancu.

- Participare la organizarea Concursului Național de Orientare Turistică - Cupa Cetății, ediția a II-a (11.05.2018, 16.00-20.00) – Viorel Papp.

- Participare la organizarea Concursului Național de Orientare Turistică - Cupa Cetății, ediția a II-a (11.05.2018, 16.00-20.00) – Viorel Papp.

- Participare la Zilele Credinței și Culturii la Deva, Ediția a V-a, 24-29 iunie 2018, între orele 18.00-20.00 – Ștefan Viorel Papp, Georgeta Deju.

Participarea la „**Turul Centenarului**”, acțiune ciclistă desfășurată în perioada 26-30 iunie, prin care s-a dorit celebrarea Marii Uniri prin parcurgerea traseului Timișoara - Arad - Oradea - Zalău - Cluj-Napoca - Turda - Aiud - Ala Iulia – Daniel I. Iancu.

Participare și discurs la vernisajul expoziției comemorative *In memoriam Nicolae Adam*, octombrie 2018 – Diana Pantea.

Participare la ceremonii oficiale:

Ziua Eroilor (17.05); Ziua Drapelului (26.06); Ziua Imnului Național (29.07); Ziua Armatei (25.10); Plantarea Stejarului Marii Uniri de către SIRAR Hunedoara (09.11) - Ștefan Viorel Papp

4 martie, 2018, la Mănăstirea Râmeț, împreună cu Societatea „Avram Iancu” filiala Cluj și filiala Brad; activitate de comemorare a eroilor Horea, Cloșca și Crișan, conducători ai Răscoalei de la 1784; 26 mai, festivitatea de inaugurare a Muzeului Textilelor de la Băița; 23 iunie, activitatea organizată de Societatea „Avram Iancu”, filiala Brad, cu ocazia sărbătoririi a 194 de ani de la nașterea lui Avram Iancu; 11 noiembrie, activitatea organizată de Societatea „Avram Iancu”, filiala Brad, la Târnava, în memoria eroilor Revoluției de la 1848 - Monica Dușan

- Eroii în Panteonul Moșilor – 100 de ani de la Marea Unire (25.10); Plantarea Stejarului Marii Uniri de către SIRAR Hunedoara (09.11)- Georgeta Deju

- Evocare istorică în cadrul acțiunii „Eroii în Panteonul Moșilor – 100 de ani de la Marea Unire (25.10); - 19 august, evocare istorică la Costești (comuna Orăștioara de Sus), la cea de-a 51-a ediție a manifestării „Istorie. Natură. Cultură”; - Plantarea Stejarului Marii Uniri de către SIRAR Hunedoara (09.11) - Daniel I. Iancu

- 27 martie, la Centrul Militar din Deva, comunicare despre evenimentele care au precedat Unirea Basarabiei cu România și importanța acestui act – Daniel I. Iancu.
- Participare la acțiunea *50 de ani de căsătorie neîntreruptă* în colaborare cu Primăria municipiului Deva - Ștefan Viorel Papp, Georgeta Deju.

VI.3. Secției de Etnografie și Artă Populară Orăștie

Reprezentanții instituției au fost prezenți la depuneri de coroane sau evenimente omagiale – comemorative cu evocări istorice la bustul lui Nicolaus Olahus în 10 ianuarie, Ziua Unirii 24 ianuarie, Ziua Eroilor, Ziua Drapelului, Ziua Limbii Române, depuneri de coroane și evocare la bustul lui Aurel Vlaicu în 13 septembrie, Ziua Armatei.

VI.4. Secția de Marketing și Relații cu Publicul

CS I dr. Gherghina Boda

-Consultant științific și membru în proiectul educațional *Civilizație românească și cultură democratică*, ed. a III-a, ianuarie – octombrie 2018, Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” din Călan; membru în consiliul științific al revistei *Comunicări științifice* (Mediaș); membru în colegiul de redacție al *Revistei de Etnologie și Culturologie* (Chișinău)

C.S. III dr. habil. Dumitru-Cătălin Rogojanu

-Membru în Comitetul Științific al Conferinței Științifice *Patrimoniul Cultural Național și Universal: Dialog Istoric*, Chișinău, 27-28 aprilie 2018, Ediția a II-a.

-Membru în Comitetul Științific al Conferinței Internaționale *Satul și orașul între tradiție și viitor*, „Satul românesc și memoria sa culturală” București, 26-27 mai 2018.

-Organizator și moderator împreună cu Prof.univ.dr.hab.Sorin Liviu Damean; Asist.univ.dr.Cosmin Ștefan Dogaru a secțiunii *Transformări politice, socio-economice și culturale în România între cele două războaie mondiale* la Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august-1 septembrie 2018, Ediția a II-a.

-Moderator împreună cu Dr. Gudrun-Liane Ittu; Dr. Sultana Avram a secțiunii *Istoria culturii și civilizației* la Sesiune Națională de Comunicări Științifice dedicată aniversării Centenatului Marii Uniri, Mediaș, 12 mai 2018.

-Moderator împreună cu Conf.univ.dr. Sultana Avram a secțiunii *Istorie Modernă și Contemporană, Sociologie, Politologie* la Sesiune Anuală Internațională de Comunicări Științifice, Făgăraș, 6-7 septembrie 2018.

-Membru în consiliul științific al revistei *COLLEGIUM MEDIENSE*

-Referent Științific al Editurii *Lumen* din Iași

-Membru (vicepreședinte reales din data de 25.09.2018) în *Comisia de atribuire de denumiri a județului Hunedoara*, renumit prin ordinul nr. 227 din 19.09.2018 al Ministerului Afacerilor Interne, Instituția Prefectului-Județul Hunedoara.

-Participare la toate ședințele Comisiei de atribuire de denumiri a județului Hunedoara (16.01.2018, 20.02.2018, 29.03.2018, 19.04.2018, 23.05.2018, 19.07.2018, 27.08. 2018, 25.09.2018, 02.10.2018)

-Membru în *Comisia de heraldică a județului Hunedoara* numit prin ordinul nr. 254 din 14.07.2016, al Ministerului Afacerilor Interne, Instituția Prefectului-Județul Hunedoara.

-Participare la următoarele ședințe ale Comisiei de heraldică a județului Hunedoara: 15.06.2018.

VII. ACTIVITATEA DE PROMOVARE ȘI MEDIATIZARE:

SECȚIA DE MARKETING ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Pe parcursul anului 2018, activitatea specifică de comunicare și relații publice, cât și una expozițională și de cercetare, în conformitate cu atribuțiile din fișa postului. Activitatea specifică a secției s-a materializat în colaborarea la organizarea simpoziunilor științifice sau a conferințelor organizate de celelalte secții ale muzeului sau găzduite de instituție, a organizat evenimentele Noaptea muzeelor, Festivalul „Dac Fest - Sub Semnul Lupului” și Săptămâna altfel a colaborat la organizarea tuturor acțiunilor culturale cuprinse în Agenda Culturală sau a celor suplimentare (festivaluri, recitaluri, expoziții etc.). S-a ținut evidența vizitatorilor și a materialelor publicitare vândute atât la muzeul din Deva, cât și la unitățile din teritoriu, s-a întocmit dosarul de presă, s-au arhivat înregistrările video și fototeca instituției, s-au popularizat toate acțiunilor muzeului (prin intermediul afișelor, invitațiilor, fluturașilor, comunicatelor de presă, articolelor de presă, pe site-ul muzeului, pe adresa de facebook, prin emisiuni radio – TV, presa on-line și scrisă), s-au realizat fotografii la toate evenimentele muzeului, s-au întocmit diverse rapoarte, situații, adrese, prezentări, s-a redactat Agenda Culturală, raportul de activitate anual al muzeului, s-au încheiat protocoale de colaborare și acorduri de parteneriat.

Secția a contribuit la buna desfășurare a tuturor evenimentelor găzduite de muzeu, a participat la diverse evenimente, ședințe, adunări ș.a. la care a reprezentat muzeul, a răspuns tuturor solicitărilor din partea conducerii instituției.

S-a participat la toate evenimentele organizate de către Muzeul Civilizației Dacice și Romane sau la care a fost invitată instituția, s-a organizat ghidajului în cadrul vizitei grupurilor de persoane anunțate. Membrii secției au efectuat ghidaj și supraveghere în cadrul expozițiilor organizate de muzeu. S-a participat la Târgul European al Castelilor de la Hunedoara, la festivitățile de la Costești și Țebea. De asemenea, secția a purtat corespondență on-line cu diverse persoane fizice sau instituții partenere în diverse proiecte, a colaborat cu celelalte secții ale muzeului în privința organizării și desfășurării în cele mai bune condiții a tuturor manifestărilor științifice, cultural-educative și artistice, a încheiat protocoale de colaborare.

Au fost stabilite legăturile de promovare By Google, au fost contactați Tour-operatori principali din țară pentru introducerea Muzeului în circuite turistice.

Prin membrii săi Secția de Marketing și Relații cu Publicul a asigurat în permanență activitatea de promovare și mediatizare:

-Realizare diverse materiale pentru activitatea de promovare și expozițională a MCDR (expozoare, flyere, invitații, plicuri personalizate), în vederea printării la MCDR sau la firme specializate-
Dan Dorina-Liliana

-Actualizare date site al MCDR (popularizare patrimoniu, informații publice etc), după prelucrare prealabilă a diverselor materiale conform legislației în vigoare (declarații de avere și interese etc) - **Dan Dorina-Liliana**

-Completare arhiva foto MCDR prin preluare imagini și alte materiale realizate cu ocazia evenimentelor MCDR - **Dan Dorina-Liliana**

-Actualizare date pe suport extern pentru Secția de Restaurare - **Dan Dorina-Liliana**

-Diverse materiale pentru proiectele derulate de MCDR în colaborare cu alte instituții (RO-CHER etc); colaborare cu reprezentanții Institutului Național al Patrimoniului (CIMEC) pentru actualizare date MCDR- **Dan Dorina-Liliana**

-Regăsire și prelucrare date utilizând aplicația DOCPAT - evidența patrimoniului - **Dan Dorina-Liliana**

-Prelucrare ilustrație și machetare materiale pentru anuarul *Sargetia* volum SN 9/2018 - **Dan Dorina-Liliana**

-Întocmire și/sau listare diverse materiale (ACERA etc)- **Dan Dorina-Liliana**

-Întreținerea, actualizarea și popularizarea expozițiilor: invitații de participare pentru oficialități, mass media, școli, instituții ; afișe - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**

- Realizarea mapelor la diferite acțiuni culturale, popularizare sau orice alt tip de acțiuni găzduite de muzeu - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Încheierea și participarea la protocoale de colaborare și parteneriate educaționale - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Ținerea la zi a dosarului de presă- **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Depunerea și ridicarea corespondenței de la oficiile poștale- **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Actualizarea permanentă a listei cu oficialitățile locale, școli parteneri și mass- media locală - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Întocmirea proceselor verbale de primire/predare a pieselor utilizate în expoziții- **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Ținerea evidenței vizitatorilor la expozițiile muzeale - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
 - Ridicare și depunere Corespondențe (colete, plicuri și mandate poștale); Documente și Acte la Instituțiile cu care colaborează Muzeul C.D.R.Deva - **Stâncel Luana, Ștefan Lăcrămioara**
- De asemenea, au fost efectuate lucrări de întreținere a patrimoniului

Specialiștii MCDR Deva, din cadrul Secția de Arheologie, Secția de Istorie și Artă, Secția de Restaurare Conservare, Secția de Marketing și Relații cu Publicul, Compartimentul de Evidență și Compartimentul de Științele Naturii, au asigurat, în permanență ghidajul în cadrul expozițiilor sale, precum și la alte obiective, pentru toți vizitatorii, pentru grupuri oficiale naționale și internaționale, de fiecare dată când au fost solicitați și potrivit programărilor lunare.

Dincolo de promovarea în cadrul lumii științifice de profil unul din obiectivele politicii manageriale și a specialiștilor Muzeului Civilizației Dacice și Romane o reprezintă popularizarea activității muzeului desfășurată prin specialiștii săi, în rândul societății.

Acest obiectiv se poate atinge, prin căile de mediatizare locale și naționale, prin intermediul mass-mediei, prin metodele de afișaj stradal și on line, prin împărțirea de materiale publicitare gen flyere și prin participarea la diverse târguri și expoziții turistice, prin stabilirea de conexiuni cu principalii turi operatori de țară.

Cu sprijinul diverselor publicații, ale televiziunilor și radiourilor, instituția muzeală urmărește a face cunoscută activitatea sa societății, comunității locale și nu numai, atrage turiști și obține feedback-ul acțiunilor sale cultural-științifice și educative organizate pentru valorificarea informațiilor oferite de patrimoniul istoric.

Ca atare, prin intermediul mass-mediei, au fost promovate toate acțiunile muzeului:

Informații, interviuri, comunicate, au apărut în diferite emisiuni, de la diferite posturi TV (Hunedoara TV, Info Hd, Antena 1 Deva, Digi 24, TVR 1, TVR 2, Kapital TV), emisiuni radio (Radio România, Radio România Cultural, Radio Timișoara, Radio Cluj, Radio Color Orăștie)

- presa scrisă locală (Cronica Văii Jiului, Accent Media, Ziarul Hunedoreanului, Exclusiv Hunedoara, Ordinea Zilei, Servus Hunedoara, Mesagerul Hunedorean, Ziarul Văii Jiului, Știri din Vest, Hunedoara Mea)

- presa on-line.

Daniel Iancu –purtător de cuvânt MCDR– Secția de Istorie și Artă, Dan Dorina Liliana, Ștefan Lăcrămioara-Secția de Marketing și Relații cu Publicul, Rus Marius-Gabriel-Compartimentul Evidență au menținut legătura permanentă cu mass-media locală, regională și națională prin comunicate, mediatizare Facebook, mediatizare pe site-ul oficial al MCDR.

Specialiștii MCDR împreună cu managerul instituției au participat la diferite emisiuni radio-tv, susținând interviuri cu ocazia diferitelor manifestări expoziționale, istorico-culturale și științifice:

Dr. Daniel Iancu - interviu pentru Agerpres, despre vernisarea la MCDR a expoziției *Fotografia - document etnografic*, ediția a XIV-a; 28 martie, interviu pentru Agerpres, despre *Apelul către hunedoreni* cu privire la identificarea unor documente despre Primul Război Mondial și Marea Unire;

- interview pentru Kapital TV, despre *Exponatul lunii* aprilie, câteva piese din -Tezaurul de la Cioclovina cu Apă;
 - interview pentru Info HD, despre *Exponatul lunii* aprilie, câteva piese din Tezaurul de la Cioclovina cu Apă;
 - interview pentru Unu TV, despre *Exponatul lunii* aprilie, câteva piese din Tezaurul de la Cioclovina cu Apă;
 - filmări pentru emisiunea *Exclusiv în România*, realizată de o echipă a TVR 1, la cetatea dacică de la Blidaru; 25 aprilie,
 - scurt interview pentru Digi 24 despre biserica monument istoric de la Gurasada, pentru emisiunea *Turist Acasă*;
 - interview pentru Unu TV, despre *Exponatul lunii* mai, o icoană pe sticlă reprezentându-i pe „Sfinții Constantin și Elena”, produsă în centrul iconografic de la Mănăstirea Nicula, județul Cluj, în secolul XIX; 8
 - interview pentru Radio Trinitas București, despre *Exponatul lunii* aprilie, o icoană pe sticlă reprezentându-i pe „Sfinții Constantin și Elena”, produsă în centrul iconografic de la Mănăstirea Nicula, județul Cluj, în secolul XIX;
 - scurt interview pentru Digi 24 despre clădirile punctului vamal de la Polatiștea, între România și Austro-Ungaria, pentru emisiunea *Turist Acasă*; 26 iunie,
 - scurt interview telefonic pentru Unu TV, despre participarea la acțiunea ciclistă „Turul Centenarului”;
 - interview pentru Unu TV despre modul cum s-la desfășurat acțiunea ciclistă „Turul Centenarului”;
 - interview pentru Unu TV, despre *Exponatul lunii* iulie, o seceră preistorică descoperită la Șoimuș,
 - interview pentru Info HD, despre *Exponatul lunii* iulie, o seceră preistorică descoperită la Șoimuș;
 - interview pentru Kapital TV, despre *Exponatul lunii* iulie, o seceră preistorică descoperită la Șoimuș;
 - interview pentru Info HD, despre *Exponatul lunii* august, o gravură de la 1856 realizată după un desen de Ludwig Rohbock;
 - interview pentru Kapital TV, despre *Exponatul lunii* august, o gravură de la 1856 realizată după un desen de Ludwig Rohbock;
 - interview la Antena 1 București despre manifestările „Istorie. Natură. Cultură - Costești 2018”, ediția a 51-a
 - interview pentru Unu TV referitor la expozițiile temporare organizate cu prilejul Anului Centenar, care urmau să fie demontate: *La școală înainte de Marea Unire. Cărți didactice din patrimoniul muzeului din Deva, la românească - Simbol al identității naționale și Încoronarea suveranilor României Mari, regele Ferdinand și regina Maria. Alba Iulia, 15 octombrie 1922*; 5 noiembrie,
 - interview pentru Info HD, despre *Exponatul lunii* noiembrie, un document intitulat „Hotărârea noastră”, semnat de obștea din Ludești în noiembrie 1918, prin care își exprimau dorința de unire;
 - interview pentru Info HD, despre expoziția de pictură „Arhitecturi Medievale Sibiene” a artistului plastic Pele Constantin, vernisată la MCDR; 5 noiembrie,
 - interview pentru Kapital TV, despre *Exponatul lunii* noiembrie, un document intitulat „Hotărârea noastră”, semnat de obștea din Ludești în noiembrie 1918, prin care își exprimau dorința de unire;
 - interview pentru Unu TV, despre *Exponatul lunii* noiembrie, un document intitulat „Hotărârea noastră”, semnat de obștea din Ludești în noiembrie 1918, prin care își exprimau dorința de unire;
 - interview pentru Antena 1 Deva și Antena 1 București, despre „Drumul Regelui Mihai” (DJ 707), dintre Vața de Jos și Săvârșin, ce urmează să intre în reabilitare;
- Monica Dușan** - Reportaje care au avut ca temă atelierelor de încondeiere a ouălor, de bătut toaca, de șindrilit, de trageri cu arcul și pictură pe sticlă, la posturile locale Digi 24 și Antena 1 Deva, Info HD, dar și interviuri acordate pt. Antena 1, cu referire la tematica atelierelor de vacanță, despre tradițiile și obiceiurile ilustrate în expoziția muzeului și despre piesele expuse.
- Monica Dușan** – interviuri cu ocazia vernisării expoziției „la românească-simbol al identității naționale” – televiziunile: Kapital TV, Antena 1, Digi 24.
- Dr.Diana Pantea** – Interviuri pentru prezentarea Exponatului lunii mai, lunii august.

Georgeta Deju – interviuri la televiziunile Antena 1, Kapital Tv, Info Hd, cu ocazia vernisării expozițiilor din programul Centenar (*La școală înainte de Marea Unire și Încoronarea Suveranilor României Mari, Alba Iulia, 15 octombrie 1922*).

Georgeta Deju – interviu la Radio România Cultural cu ocazia vernisării expoziției din programul Centenar - *La școală înainte de Marea Unire. Carte didactică din patrimoniului muzeului din Deva*, 14 mai 2018.

Georgeta Deju – interviu la Radio România Cultural referitor la castelul Magna Curia – iunie 2018.

Ștefan Viorel Papp – interviuri la televiziunile Info Hd și Kapital tv cu ocazia vernisării expoziției *Viața cotidiană în comunism. Colecții și colecționari hunedoreni. Tineretul communist*, 02 august 2018.

Georgeta Deju- participare emisiune Ora exactă, Antena 1 Deva în urma vernisării Expoziției *Ipostaze Hunedorene din Epopeea Unității Românești*.

Dr. Iosif Vasile Ferencz- Interviuri pentru emisiunile *Exclusiv în România* și *Istории ascunse*, pe postul de televiziune TVR

Dr. Nicolae Cătălin Rișcuța- Interviuri pentru Radio România Actualități cu privire la proiectul *RO-CHER: Proiect complex multidisciplinar pentru monitorizarea, conservarea, protecția și promovarea patrimoniului cultural românesc*, componenta P1 – *Monitorizarea obiectivelor din patrimoniul cultural cu ajutorul tehnologiilor spațiale*.

Roxana Elena Stăncescu -interviuri Kapital TV, Unu TV, Info Hd, Radio România Cultural, reportaj Antena 1 Deva despre expoziția *Frumusețea Neconvențională Arta Tatuajului*.

Conform dosarului de presă, în anul 2018, referitor la acțiunile muzeului au apărut 272 de articole în presa scrisă și on-line, 45 comunicate de presă, 104 la emisiuni și știri radio-TV (TVR 1, TVR 2, Digi 24, Antena 1, Unu TV, Info HD, Kapital TV, radio Deva, Timișoara, Orăștie) referitoare la activitățile și evenimentele desfășurate sau organizate de instituția muzeală;

Permanent a existat o preocupare majoră pentru îmbunătățirea și diversificarea ofertei culturale, pentru aducerea unui număr cât mai mare de vizitatori la muzeu în cadrul unor evenimente și manifestări cunoscute, cu tradiție (Școala altfel. Să știi mai multe, să fii mai bun, Ateliere de vacanță, Noaptea Muzeelor, Festivalul Internațional „Dac Fest”), recitaluri și serate muzicale, vernisări de expoziții, organizarea și găzduirea de conferințe, cu invitați din străinătate, colocvii, dezbateri, mese rotunde, precum și alte acțiuni culturale-științifice și artistice inițiate de muzeu sau desfășurate în colaborare cu alte instituții partenere. Fără îndoială că intenția tuturor componentelor MCDR este de a deschide căi stabile a unor conexiuni cu toate categoriile societății, de vârstă, din interior și exterior, de a atrage cât mai mult public, de a apropia, inclusiv generația Z, de ceea ce înseamnă muzeul și de a face cunoscută instituția noastră în rândul comunității locale, naționale și internaționale, alături de fantasticul și specialul patrimoniu istoric-arheologic și etnografic al județului Hunedoara.

Calitatea și diversitatea activităților desfășurate de muzeu s-au reflectat în principal în numărul de vizitatori care au participat la acestea.

În perioada 01.01.2018 – 01.12 2018 un număr de **114871** de vizitatori, incluzând și participanții la diverse evenimente cu intrare liberă (vernisaaje, concerte, serate muzicale etc.) precum și cei care au beneficiat de bilete gratuite.

VIII. ACTIVITATEA ADMINISTRATIVĂ

În anul 2018, activitatea administrativ – contabilă s-a desfășurat în cadrul serviciilor de resurse umane, achiziții și contabilitate, astfel: au fost întocmite organigrama, statul de funcții și Regulamentul de organizare și funcționare ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane pentru anul 2018, au fost întocmite lunar statele de plată, s-au întocmit dosare de pensionare, au fost eliberate diverse acte personale

solicitate de angajați, au fost organizate concursuri de promovare sau ocupare a posturilor, modificări și completări ale fișelor de post, redactarea și centralizarea documentelor specifice, ținerea evidenței biletelor de învoire, referatelor de deplasare, concediilor medicale, recuperărilor, concediilor și operarea zilnică în condica de prezență și în caietul de evidență, participarea în diverse comisii de inventariere sau predare, desfășurarea activității de securitate și sănătate în muncă, activități de secretariat și informatică, activități specifice de achiziții bunuri și servicii, activități de specifice de magazine, curățenie, întreținere, transport persoane ș.a. Activitățile contabile s-au rezumat la realizarea și verificarea permanentă a balanței de venituri și cheltuieli a instituției, precum și la întocmirea tuturor actelor și documentelor aferente acestei activități.

Activitatea angajaților MCDR este oglindită și în capitolul de venituri proprii, suma stabilită ca plafon la începutul anului fiind depășită, după cum o arată tabelul de mai jos, situație înregistrată la data de 31.11.2018:

Muzeul Sarmizegetusa - 552.822,50

Muzeul Deva - 144.731,50,

Muzeul Tebea - 88.911,74,

Muzeul Aurel Vlaicu - 9.341,00,

Muzeul Orastie -11.157,00,

Muzeul Brad - 16.064,08,

Rapoarte arheologice - 176.154,88

**Întocmit,
Șef Serviciu Interimar
Secția de Marketing și Relații cu Publicul
conservator IA, Roxana Stăncescu**

**MANAGER,
LILIANA ȚOLAȘ**